

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการมีและใช้อาวุธปืน ในต่างประเทศและในประเทศไทย

การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมย่อมจะต้องมีระเบียบกฎเกณฑ์เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อควบคุมความประพฤติมิให้บุคคลใดใช้อาวุธทำร้ายบุคคลอื่นหรือนำอาวุธไปข่มขู่เพื่อให้เกิดความหวาดกลัวซึ่งไปกระทบต่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน กฎเกณฑ์ที่ใช้ในการควบคุมคนในสังคมนั้นเรียกว่า “กฎหมาย” กฎหมายเป็นเครื่องมือในการรักษาความสงบเรียบร้อย การมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ขึ้นอยู่กับการบังคับใช้กฎหมาย ถ้ากฎหมายนั้นได้รับการเคารพและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดก็จะเป็นผลสัมฤทธิ์ต่อกฎหมายนั้น

กฎหมายที่ใช้บังคับกันอยู่ทั่วโลกนั้น ย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านเนื้อหา วิธีการ และมาตรการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งการกำหนดโทษที่แตกต่างกัน เพราะกฎหมายของแต่ละประเทศต่างก็พัฒนามาจากพื้นฐานความคิด สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การศึกษากฎหมายต่างประเทศจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ทราบความแตกต่างกันของกฎหมายต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและสามารถที่จะนำกฎหมายของแต่ละประเทศมาเปรียบเทียบกับทั้งทางด้านเนื้อหาและวิธีการและสามารถนำมาประเมินเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศตนเองได้ ซึ่งจะนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เป็นธรรมและเป็นสากลที่ใช้บังคับได้ทั่วไป

3.1 มาตรการควบคุมการมีและใช้อาวุธปืนในประเทศอังกฤษ ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศสหรัฐอเมริกา

ในการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืนในต่างประเทศครั้งนี้ ได้เลือกศึกษากฎหมายของต่างประเทศที่มีภูมิประเทศ ประชาชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี และสภาพสิ่งแวดล้อมใกล้เคียงกัน เพราะเป็นประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย และพร้อมกันนั้นก็ได้อีกศึกษากฎหมายที่อยู่ต่างกัน ทั้งสภาพพื้นที่ประชากร ขนบธรรมเนียมประเพณีและสภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ โดยจะศึกษาหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การอนุญาตการมี การใช้ การพกพา และการตรวจสอบการมีและ

การใช้อาวุธปืน อันเป็นมาตรการบังคับทางกฎหมายในการควบคุมการมีและการใช้อาวุธปืน โดยมีกฎหมายอาวุธปืนของแต่ละประเทศทั้ง 4 ประเทศ¹ ดังนี้

1. ประเทศอังกฤษ ซึ่งมีกฎหมาย
 - 1.1 Firearms (Amendment) Act, 1988
 - 1.2 Firearms (Amendment) Act, 1997
2. ประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีกฎหมาย
 - Arms Act, 1960 (Act 206)
3. ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีกฎหมาย
 - 3.1 Arms And Explosives Act (chapter 13)
 - 3.2 Arms Offences Act (chapter 14)
4. ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีกฎหมาย
 - The gun control Act of 1968

3.1.1 ประเทศอังกฤษ

วัตถุประสงค์ของการมีและการใช้อาวุธปืน²

ประเทศอังกฤษโดยหลักการคือ ห้ามมีอาวุธปืน แต่เนื่องจากประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศอังกฤษมีการล่าสัตว์ทั้งที่เป็นอาหารและการล่าเป็นกีฬา อีกทั้งยังเป็นปศุสัตว์ขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีการใช้อาวุธปืนเพื่อการดังกล่าว ดังนั้น วัตถุประสงค์ของการมีและการใช้อาวุธปืนจึงสอดคล้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรมของประเทศ คือ อนุญาตให้มีกรณี ล่าสัตว์/ฆ่าสัตว์ ปืนพกแบบลูกซอง เพื่อใช้ในการยิงสัตว์ที่รบกวนมีอาวุธปืนเพื่อใช้ในการแข่งขันทางการกีฬา หรือเพื่อใช้ในกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องด้วยการให้สัตยาบันเริ่มการแข่งขันทางการกีฬา หรือมีอาวุธปืนเพื่อใช้เป็นที่ระลึจากสงคราม

ส่วนวัตถุประสงค์ของอาวุธปืนกีฬา ได้กำหนดไว้ชัดเจนตามกฎหมาย Firearms (Amendment) Act 1997 บัญญัติว่า เป็นพระราชบัญญัติที่แก้ไข พระราชบัญญัติอาวุธปืน ค.ศ. 1968-1992 เพื่อเป็นบทบัญญัติในการพิจารณาออกใบอนุญาต และเป็นกฎเกณฑ์ควบคุมต่อสโมสรปืนพกต่าง ๆ เพื่อเป็นกฎเกณฑ์ในการควบคุมการครอบครองการจัดการที่เกี่ยวกับอาวุธปืน และมีจุดประสงค์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการกำหนดการอนุญาตให้มีซึ่งปืนพกที่มีลำกล้องขนาดเล็กเพื่อการซ้อมเป้าในสโมสร

¹ จาก ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน: ศึกษาในเชิงกฎหมายเปรียบเทียบ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), โดย สวนิต สดงคุณห์, 2544, กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

² แหล่งเดิม. (น. 129-131).

หลักเกณฑ์ การอนุญาต³

ประเทศอังกฤษ กฎหมายอาวุธปืน ได้กำหนดให้บุคคลได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนในลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. บุคคลมีอาวุธปืนเป็นเครื่องมือล่าสัตว์หรือฆ่าสัตว์
2. บุคคลมีอาวุธปืนที่ใช้สำหรับฆ่าสัตว์ด้วยความจำเป็น
3. บุคคลมีปืนลูกซอง เพื่อใช้ในการยิงสัตว์ที่รบกวน
4. บุคคลมีอาวุธปืนเพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาหรือเพื่อใช้ในกิจการที่เกี่ยวข้องด้วยการให้สัตยาบันเริ่มการแข่งขันทางการกีฬา
5. บุคคลมีอาวุธปืนเพื่อใช้เป็นที่ระลึกจากสงคราม
6. บุคคลที่มีอาวุธปืน ซึ่ง (ก) ได้ผลิตก่อนวันที่ 1 มกราคม ค.ศ.1919 และ (ข) กระสุนปืนสำหรับใช้กับอาวุธปืนนั้นมีได้มีไว้พร้อมอยู่
7. บุคคลที่มีอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนใด ๆ ที่มีการออกแบบไว้เพื่อปรับให้ใช้เพื่อจุดประสงค์อันก่อให้เกิดความสงบหรือล่าสัตว์

คำขอมิใบทะเบียนอาวุธปืน

1. การยื่นคำขออนุมัติเพื่อมีใบทะเบียนอาวุธปืนจะต้องกระทำโดยกรอกแบบฟอร์มที่กำหนดแล้วยื่นต่อหัวหน้าเจ้าพนักงานตำรวจของพื้นที่ซึ่งผู้ยื่นคำขอมิใบทะเบียนอาวุธปืนอาศัยอยู่และต้องระบุข้อความใด ๆ ที่ได้กำหนดไว้ตามแบบฟอร์มนั้น
2. ให้ผู้ยื่นคำขอใบทะเบียนอาวุธปืนจะต้องแนบรูปถ่ายของผู้ขอมิใบอนุญาตนั้นและประกอบด้วยชื่อและที่อยู่อาศัยจำนวน 2 คน ของผู้ที่ยินยอมเป็นผู้อ้างอิงของผู้ยื่นคำขอนั้น
3. กำหนดให้เจ้าพนักงานตำรวจต้องได้รับสิ่งต่อไปนี้จากผู้สามารถอ้างอิงได้ โดยการกำหนดมาจากผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตก่อนที่จะพิจารณาคำขอเพื่อมีอาวุธปืนดังกล่าว คือ
 - (ก) การตรวจสอบข้อเท็จจริง
 - (ข) ความเห็นในแบบฟอร์มที่แจ้งรายละเอียดแสดงว่าเขาเห็นควรว่าผู้ยื่นคำขออนุญาตนั้นสมควรจะได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้ครอบครองอาวุธปืนได้
 - (ค) ข้อความเห็นอื่น ๆ ทำนองเดียวกันนั้น อันเนื่องด้วยการขออนุญาต หรือผู้ขอใบอนุญาตซึ่งอาจจะระบุไว้

³ แหล่งเดิม. (น. 126 – 129).

4. ทะเบียนอาวุธปืนจะได้รับอนุญาตได้ต่อเมื่อหัวหน้าเจ้าพนักงานตำรวจเห็นควรโดย

(ก) ผู้ขออนุญาตมีความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้มีอาวุธปืนและจะต้องมิใช่บุคคลต้องห้ามโดยพระราชบัญญัตินี้ จากการครอบครองปืนดังกล่าว

(ข) เขามีเหตุผลดีพอที่จะต้องมีอาวุธปืนไว้ในครอบครอง หรือเพื่อซื้อ หรือเพื่อการได้มาซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนนั้นตามที่ได้มีคำขอขึ้นมา

(ค) ไม่ว่าในกรณีใดคำขออนุญาตนั้นอาจได้รับการอนุมัติที่จะให้มีทะเบียนอนุญาตซึ่งอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนไว้ในครอบครองได้โดยปราศจากอันตรายต่อความปลอดภัยหรือความสงบสุขของประชาชน

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต⁴

ประเทศอังกฤษ มีการออกหรือต่อใบอนุญาตปืนสั้นกระทำโดยหัวหน้างานของตำรวจพิจารณาเห็นว่า ผู้ขออนุญาตไม่เป็นภัยต่อสาธารณชน ซึ่งจะไม่ออกให้ในกรณีเห็นว่า มีเหตุผลเชื่อได้ว่า ผู้ขออนุญาตไม่มีสิทธิได้รับอนุญาตตามความพระราชบัญญัตินี้ ผู้ขออนุญาตไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรในการครอบครองซื้อ หรือได้มา หากนำมาไปใช้การกีฬาหรือแข่งขัน หรือยิงสัตว์ และต้องไม่เคยถูกปฏิเสธคำขอ เนื่องจากผู้ขออนุญาตตั้งใจที่ไม่ใช้ปืนด้วยตนเองและให้ผู้อื่นยืม

ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

ประเทศอังกฤษ ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาวุธปืนหรือใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน คือหัวหน้างานตำรวจหากเป็นอาวุธปืนที่มีความร้ายแรงและนอกเหนือจากอาวุธปืนเพื่อการศึกษา คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืน

กรณีประเทศอังกฤษบุคคลผู้มีใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนพกขนาดเล็กมีสิทธิที่จะขออนุญาตพกพาอาวุธปืนนอกที่อยู่อาศัยได้โดยยื่นคำขอต่อหัวหน้าเจ้าพนักงานตำรวจจะอนุญาตความจำเป็นจุดมุ่งหมายสำหรับการอนุญาตหัวหน้าเจ้าพนักงานตำรวจจะอนุญาตภายใต้เงื่อนไขความจำเป็นต่อความปลอดภัยซึ่งการครอบครองนั้นจะไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ความปลอดภัยของสาธารณะหรือสันติภาพ

มาตรการควบคุมภายหลังได้รับใบอนุญาต

ประเทศอังกฤษ ถ้ามีการลดขนาดลำกล้องของปืนประเภท Smooth – bore ให้มีขนาดสั้นกว่า 24 นิ้ว ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 1 ของพระราชบัญญัติแม่บทนี้ ถือเป็นอาชญากรรม⁵

⁴ แหล่งเดิม. (น. 131-132).

⁵ Firearms (Amendment) Act 1988. มาตรา 6-(1).

การโอนอาวุธปืน จะต้องแจ้งการโอนให้แก่ หัวหน้างานของตำรวจผู้ออกใบอนุญาต ทั้งของผู้โอนและผู้รับโอน โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือบริการรับส่งที่มีการบันทึก รายการ หากฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีการถอดถอนใบอนุญาต เมื่อใบอนุญาตถูกถอดถอนตามกฎหมายแม่บทหัวหน้างานตำรวจจะแจ้งให้ผู้ถือใบอนุญาตทราบเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ส่งมอบใบอนุญาตอาวุธปืน และกระสุนปืนในครอบครองตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ซึ่งหากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามที่แจ้งตามกฎหมาย ถือเป็นการกระทำความผิดอาชญากรรมและจะมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกินระดับ 4 ของระดับมาตรฐาน หรือทั้งจำทั้งปรับ

การเพิกถอนใบอนุญาตและการรับอาวุธปืน

ประเทศอังกฤษ ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับใบอนุญาตอาจถูกถอดถอนได้ตามกฎหมายแม่บท เมื่อถูกถอดถอนใบอนุญาตแล้ว หัวหน้างานตำรวจจะแจ้งให้ผู้ถือใบอนุญาตทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ส่งมอบใบอนุญาต อาวุธปืน และกระสุนปืนที่ครอบครองตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

ใบทะเบียนอาจถูกเพิกถอนได้ ถ้าหัวหน้าสำนักงานตำรวจมีเหตุผลอันสมควรเชื่อว่า

(1) ผู้ถือทะเบียนนั้นมีอุปนิสัยอันควบคุมตนเองไม่ได้ หรือมีจิตใจไม่ปกติ หรือผู้ที่ไม่มี ความเหมาะสมที่จะมีอาวุธปืนไว้กับตน

(2) ผู้ถือใบทะเบียนไม่อาจจะได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืน ซึ่ง ใบอนุญาตนั้นได้เกี่ยวเนื่องถือไว้ในครอบครองโดยปราศจากอันตรายต่อสาธารณชน หรือ ความสงบสุข

ใบทะเบียนนั้นอาจถูกเพิกถอนได้ ถ้าผู้นั้นมิได้ปฏิบัติตามกฎหมายหรืออาจถูกเพิกถอน เป็นบางส่วนได้

มาตรการควบคุมการค้าอาวุธปืน

ประเทศอังกฤษ ได้มีกฎหมายอาวุธปืนของอังกฤษ Firearms (Amendment) Act. 1997 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจออกใบอนุญาตเพื่อการครอบครอง หรือเพื่อซื้อ หรือได้มา หรือเพื่อขาย หรือโอนต่อซึ่งอาวุธปืนสำหรับล่าสัตว์ ฆ่าสัตว์ อาวุธปืนที่ใช้สำหรับฆ่าสัตว์ ด้วยความจำเป็น ปืนพกแบบลูกซอง เพื่อใช้ในการยิงสัตว์ที่รบกวน อาวุธปืนที่ใช้ในการแข่งขันกีฬา อาวุธปืนเพื่อการเก็บสะสมเป็นของที่ระลึกในประวัติศาสตร์ อาวุธและเครื่องกระสุนซึ่งใช้กับสัตว์

มาตรการควบคุมโดยการลงโทษ

ในประเทศอังกฤษกรณีผู้ได้รับอนุญาตมีอาวุธปืนแล้ว ละเลยไม่ดูแลเก็บรักษาให้ดี กฎหมายถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรม รวมถึงกรณีผู้ประมุข ผู้פקพา หรือเก็บรักษาไม่ระมัดระวัง ในการเก็บรักษาอาวุธปืน และเครื่องกระสุน ตามมาตรา 9 (1) ของพระราชบัญญัติแม่บท บุคคลดังกล่าวหรือบริวารครอบครองโดยไม่มีใบอนุญาต หรือไม่รายงานเมื่อมีอาวุธสูญหาย หรือถูกขโมย ถือเป็นอาชญากรรมตามมาตรา 11 มีบทลงโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินระดับ 5 หรือทั้งจำ ทั้งปรับ⁶

การโอนอาวุธปืน ผู้โอนจะต้องแจ้งเรื่องการโอนแก่หัวหน้างานของตำรวจที่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้รับโอน และผู้รับโอนต้องแจ้งเรื่องการรับโอนแก่หัวหน้างานของตำรวจ ซึ่งเป็นผู้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้รับโอนภายใน 7 วัน หากฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกินระดับ 5 หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

เมื่อใบอนุญาตถูกถอดถอน หัวหน้างานตำรวจจะแจ้งให้ผู้ถือใบอนุญาตทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ส่งมอบใบอนุญาตและอาวุธปืน และเครื่องกระสุนในครอบครองที่ระบุไว้ในใบอนุญาต หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามที่แจ้ง ถือเป็นกระทำความผิดอาชญากรรม และจะมีโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกินระดับ 4 หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

มาตรการควบคุมโดยการตรวจสอบ

ประเทศอังกฤษมีการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นมีความเข้มงวดรัดกุมมาก โดยในพระราชบัญญัติแม่บท กำหนดให้คำร้องขอใบอนุญาตต้องติดรูปถ่ายผู้ขออนุญาต และยังกำหนดให้ติดรูปถ่ายผู้ได้รับใบอนุญาตด้วย นอกจากนี้ยังได้กำหนดข้อความที่ใช้ประกอบคำร้องขอใบอนุญาต โดยพระราชบัญญัติแม่บท กำหนดให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงในประเด็นต่าง ๆ ที่บรรจุในคำร้องขอใบอนุญาตและให้เพิ่มคำร้องขอมีใบอนุญาตทุกใบ ต้องมีคำรับรองจากผู้ที่ทำการตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ โดยยืนยันว่าได้พิจารณาแล้วไม่มีเหตุผลที่ผู้ร้องไม่สมควรได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืน

ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนแล้ว ละเลยไม่ดูแลเก็บรักษาให้ดี กฎหมายประเทศอังกฤษถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรม รวมถึงกรณีที่ผู้ประมุข ผู้פקพา หรือผู้เก็บรักษาไม่ระมัดระวัง ในการเก็บรักษาอาวุธปืนและกระสุนปืน บุคคลดังกล่าวหรือบริวารครอบครองโดยไม่มีใบอนุญาต หรือไม่รายงานเมื่ออาวุธปืนสูญหาย หรือถูกขโมย ถือเป็นอาชญากรรม จะถูกลงโทษตามบทบัญญัติของกฎหมาย

⁶ Firearm (Amendment) Act 1988. มาตรา 14-(1)

ประเทศอังกฤษจะควบคุมไม่ให้ประชาชนมีและใช้อาวุธปืนอย่างจริงจัง ไม่เว้นแม้แต่ตำรวจ ซึ่งทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยให้กับบ้านเมือง การแบ่งประเภทของอาวุธปืนตามอนุภาพความร้ายแรง ซึ่งลำดับประเภทดังกล่าวนี้จะเป็นตัวกำหนดบุคคลผู้มีอำนาจในการตรวจสอบ ซึ่งเป็นผู้อนุญาตอาวุธปืน

1. อาวุธปืนที่มีอนุภาพไม่ร้ายแรง การอนุญาตอยู่ในอำนาจของหัวหน้างานตำรวจ
2. อาวุธปืนที่มีอนุภาพร้ายแรงการอนุญาตอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
3. ปืนกีฬา หรือปืนล่าสัตว์ การอนุญาตอยู่ในอำนาจของหัวหน้างานตำรวจ การควบคุม การตรวจสอบ ให้อาวุธปืนอยู่ในสโมสรยิงปืนที่มีการซ้อมยิงปืน การพาอาวุธปืนกีฬาติดตัว ต้องมีหลักฐานมาแสดงได้ว่า เป็นสมาชิกของชมรมหรือสโมสรดังกล่าว

นอกจากการจัดแบ่งประเภทความร้ายแรงของอาวุธปืนไว้เป็นระดับ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตในความเข้มงวดและผู้มีอำนาจอนุญาต โดยได้กำหนดตำแหน่งในการให้อนุญาตอาวุธปืน ตลอดจนกำหนดบทลงโทษแตกต่างกันในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน รวมถึงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติผิดเงื่อนไขข้อกำหนดไว้ละเอียด ครอบคลุม และชัดเจน ในทางปฏิบัติโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องอาวุธปืนประกอบด้วย ประธาน 1 คน และคณะกรรมการอีก 12 คน ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ และประสบการณ์เกี่ยวกับอาวุธปืน ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาทบทวนข้อกำหนด และจัดทำข้อคิดเห็นเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นระยะ หากเห็นว่าควรมีการปรับปรุงแก้ไข มีการจัดทำรายงานกิจกรรมประจำปี⁷

ในการจัดตั้งสโมสรยิงปืน จะต้องมีการขออนุญาตกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาออกใบอนุญาต ในการตรวจสอบเกี่ยวกับอาวุธปืนจะมีเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่กฎหมายอนุญาต และกำหนดไว้ เจ้าหน้าที่ที่จะต้องมีการตรวจสอบชื่อและที่อยู่ของบุคคลที่ได้รับอนุญาต ลักษณะของอาวุธปืน การเคลื่อนย้าย พร้อมทั้งจะตรวจสอบย้อนหลัง 5 ปี

การซื้อขาย การโอนย้าย อาวุธปืนสูญหาย อาวุธปืนชำรุด จะต้องแจ้งแก่เจ้าพนักงานตำรวจภายใน 14 วัน นับแต่เป็นผู้ครอบครองอาวุธปืนเป็นคนสุดท้ายหรือเกิดการสูญหาย

การอนุญาต หรือไม่อนุญาต การถูกเพิกถอนสิทธิบางประการ อาจยื่นอุทธรณ์ต่อการไม่อนุญาตหรือการถูกเพิกถอนสิทธิตามกฎหมายนี้

⁷ Firearms (Amendment) Act 1997.

3.1.2 ประเทศมาเลเซีย

วัตถุประสงค์ของการมีและใช้อาวุธปืน

ประเทศมาเลเซียมีวัตถุประสงค์ของการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน พออนุมานเอาจาก มาตรา 39 ที่กำหนดห้ามไม่ให้ผู้ใดใช้ปืนยิง เว้นแต่จะยิง ณ สถานที่ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือให้ ใช้เป็นสนามยิงปืน จากอธิบดีกรมตำรวจแห่งสถานที่นั้นตั้งอยู่ หรือเพื่อป้องกันชีวิตหรือทรัพย์สิน หรือได้รับอำนาจให้ยิง ฆ่า หรือล่าสัตว์หรือนกต่าง ๆ และกระทำตามอำนาจที่ไว้ตามกฎหมาย ภายลักษณะอักษรเกี่ยวกับการคุ้มครองชีวิตสัตว์ป่า หรือผู้นั้นเป็นคนในสังกัดกองทัพหรือ เจ้าพนักงานตำรวจหรือบุคคลอื่นใดในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตามกฎหมายลายลักษณะอักษร และการทำภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน

ความหมายของอาวุธปืน

ประเทศมาเลเซียมีกฎหมายอาวุธปืนของมาเลเซีย Arms Act, 1960 (Act 206) “อาวุธปืน” หมายถึง อาวุธใด ๆ ที่มีลำกล้องยิงให้ตามได้โดยการบรรจุลูกกระสุนหรือจรวดอย่างอื่นเข้าไป สำหรับยิงออกมาจากลำกล้องนั้น และให้หมายรวมถึงอาวุธอื่นใดที่ออกแบบหรือให้ปรับใช้ หรือ สามารถปรับใช้ในการยิงด้วยของเหลวหรือแก๊ส หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ได้กับให้หมายความรวมถึงปืนลมที่เป็นปืนสั้น ปืนยาว ปืนกล ปืนพก และส่วนประกอบใด ๆ ของ อาวุธดังกล่าวนี้กับเครื่องอุปกรณ์ใด ๆ ของอาวุธดังกล่าว ที่ออกแบบหรือให้ปรับใช้เพื่อให้เกิด เสียง หรือแสงวับวายน้อยลง จากการยิงด้วยอาวุธดังกล่าวนี้ด้วย⁸

ประเทศมาเลเซียมีกฎหมายอาวุธปืนของมาเลเซียจะไม่มีบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง ยึดถือ หรือควบคุมซื้ออาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนใด ๆ นอกจากเขาจะได้เป็นผู้ถือใบอนุญาต อาวุธปืนที่ออกให้แก่เขาตามกฎหมายนี้

การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนให้ยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดไว้ต่ออธิบดีกรมตำรวจ แห่งรัฐ ซึ่งผู้ยื่นคำขอมิถิ่นที่อยู่และให้ระบุรายละเอียดต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแบบคำขอดังกล่าว

อธิบดีกรมตำรวจจะอนุญาตตามคำขอใบอนุญาตอาวุธปืน ถ้าเป็นที่พอใจแก่เขาว่า คำขอนั้นมีเหตุผลอันดี ในการให้ผู้ขอมิไว้ครอบครองยึดถือไว้ หรือควบคุม หรือพกพาและใช้ได้ ตามควรแก่กรณี ซึ่งอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามที่ระบุรายละเอียดไว้ในคำขอนั้น และในการนี้ ให้ผู้ขอมิอำนาจกระทำการได้เท่าที่ไม่เป็นอันตรายต่อสาธารณชนหรือผลประโยชน์ของสาธารณชน

⁸ จาก ขอบเขตและมาตรฐานการควบคุมการพกพา และใช้อาวุธปืน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี), โดย ฌ็อง-หลุยส์ เลิศธำรงค์ศักดิ์, 2555, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ใบอนุญาตอาวุธปืนจะกำหนดเงื่อนไข หรือข้อจำกัดใด ๆ ให้ผู้ยึดถือปฏิบัติได้ เครื่องกระสุนปืนจะกำหนดไว้ให้ยึดถือไว้เป็นจำนวนเท่าใด ในเวลาหนึ่งไว้กับรายการอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตนั้นและให้ลงเครื่องหมายที่อาวุธปืนสำหรับอาวุธปืนที่ยังไม่มีเครื่องหมาย

คุณสมบัติผู้ขออนุญาต

ประเทศมาเลเซียได้บัญญัติเกี่ยวกับการขออนุญาตมีอาวุธปืนหรือใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน หรือการออกใบอนุญาตให้ใหม่จะออกให้แก่บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่า สิบแปดปี ทั้งนี้ อธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐซึ่งผู้ยื่นคำขอที่มีอายุอย่างน้อย สิบหกปี แต่ต่ำกว่า สิบแปดปี อาจใช้ดุลพินิจ ยกเว้นข้อกำหนดในอนุมาตรานี้ได้ ถ้าเขาเป็นที่พอใจว่ามีพฤติการณ์อันควรยกเว้นให้ ซึ่งจะเป็นการชอบธรรมในการออกใบอนุญาต หรือใบอนุญาตใหม่แก่บุคคลนั้น โดยบันทึกเหตุผลในการอนุญาตดังกล่าวไว้ด้วย

ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

ในประเทศมาเลเซียผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาวุธปืนหรือใบอนุญาตพกพาอาวุธปืน ได้แก่ อธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐ ซึ่งผู้ยื่นคำขอมิถิ่นที่อยู่

มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืน

ประเทศมาเลเซียให้บุคคลผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืน บุคคลนั้นอาจยื่นคำขออนุญาตพกพาอาวุธปืนได้ โดยยื่นต่ออธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐซึ่งผู้ยื่นคำขอมิถิ่นที่อยู่ ระบุเหตุผลความจำเป็นในการพกพา และในการนี้ให้ผู้อนุมัติอำนาจกระทำการได้เท่าที่จำเป็น ไม่เป็นอันตรายต่อสาธารณชน หรือผลประโยชน์ของสาธารณชนในการพกพาจะกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับเครื่องกระสุนจำนวนเท่าใด ในระยะเวลาเท่าใด กำกับไว้ในใบอนุญาตนั้น⁹

มาตรการควบคุมภายหลังได้รับใบอนุญาต

ประเทศมาเลเซียกำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ซึ่งครอบครองอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนใดของตนกลายเป็นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะใบอนุญาตหมดอายุ ถูกเพิกถอน หรือถูกยกเลิกซึ่งใบอนุญาต คือ คำอนุญาตให้พกพาและใช้ต้องส่งมอบอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนนั้นต่อสถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด โดยไม่ชักช้าเกินความจำเป็น ถ้าเจ้าของอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนดังกล่าว ซึ่งได้ฝากไว้ที่สถานีตำรวจไม่ได้รับอนุญาตและยื่นคำขอรับสิ่งดังกล่าวภายในกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ได้ฝากไว้ ให้ถือว่าอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนนั้นเป็นอันถูกริบ

⁹ แหล่งเดิม. (น. 59-62).

ในกรณีอาวุธปืนสูญหาย หรือถูกทำลาย บุคคลผู้มีชื่อในใบอนุญาตจะต้องแจ้งสถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุด ให้เร็วที่สุด ภายใน 14 วัน นับแต่วันที่รู้ถึงการสูญหาย หรือถูกทำลาย ถ้าละเลยไม่แจ้ง จะต้องถูกลงโทษปรับไม่เกิน หนึ่งพันริงกิต

บุคคลใดเจตนาทำให้เสียหาย ทำลายเปลี่ยนแปลง คัดแปลง ปลอมแปลงเครื่องหมายใด ๆ ที่กำหนดตัวอาวุธปืน ที่ออกไว้ตามใบอนุญาต โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมตำรวจแห่งรัฐ จะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน สองพันริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืน ถ้าออกจากประเทศเกินกว่า 3 เดือน จะต้องฝากอาวุธปืนไว้กับผู้ที่มีใบอนุญาต หรือโอนอาวุธปืนให้กับผู้มีอำนาจ หรือฝากไว้ที่สถานีตำรวจ

บุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติใด ๆ ในกฎหมายนี้ และไม่มีบทกำหนดโทษไว้โดยเฉพาะต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน สองพันริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

การเพิกถอนใบอนุญาตและการริบอาวุธปืน

ประเทศมาเลเซีย อธิบดีตำรวจ หรือเจ้าพนักงานตำรวจผู้มีอำนาจ หรือออกใบอนุญาตให้มีหรือพกพา มีอำนาจเพิกถอนหรือให้หยุดใช้ชั่วคราว ซึ่งใบอนุญาตให้มีหรือพกพาใด ๆ ที่ออกตามกฎหมายนี้ เพื่อเหตุผลแห่งความปลอดภัยสาธารณะหรือประการอื่น ๆ โดยจงใจแจ้งไว้ให้ปรากฏ¹⁰

เมื่อใบอนุญาตให้มีหรือพกพาใด ๆ ถูกเพิกถอนหรืองดใช้ ให้บุคคลที่ยึดถือใบอนุญาตดังกล่าวไว้ส่งมอบใบอนุญาตดังกล่าวแก่สถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุดโดยมิชักช้า

รัฐมนตรีอาจออกคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนหรือใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนใด ๆ ก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เหตุผลเพื่อการนั้น

ถ้าเจ้าของอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนใด ๆ ซึ่งได้ฝากไว้ที่สถานีตำรวจมิได้รับใบอนุญาตที่ออกให้ตนครอบครองสิ่งดังกล่าว และยื่นคำขอรับสิ่งดังกล่าวภายในกำหนด 6 เดือน นับแต่วันที่ได้ฝากไว้ให้ถือว่า อาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนนั้นเป็นอันถูกริบ

มาตรการควบคุมโดยการลงโทษ

ประเทศมาเลเซีย ได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดโทษไว้หลากหลายมากถือว่าการใช้มาตรการควบคุมโดยการลงโทษอย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันการนำอาวุธปืนไปใช้ในทางให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน โดยกำหนดบทลงโทษไว้ ดังนี้

¹⁰ Arms Act. 1960 (Act 206).

1. บทลงโทษเกี่ยวกับใบอนุญาต
2. บทลงโทษเกี่ยวกับอาวุธปืนอื่น
3. บทลงโทษภายหลังได้รับอนุญาต
4. บทลงโทษในการใช้อาวุธปืน
5. บทลงโทษไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข

บทลงโทษเกี่ยวกับใบอนุญาต บุคคลใดมีไว้ในครอบครอง ยึดถือ หรือพกพาอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนโดยไม่มีใบอนุญาต หรือเครื่องกระสุนปืนเกินจำนวน ต้องระวางโทษไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทลงโทษเกี่ยวกับอาวุธปืนอื่น ๆ บุคคลใช้อาวุธปืนเลียนแบบขัดขวางการจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือไม่เกิน 4 ปี ถ้ามีอาวุธเลียนแบบไว้ในครอบครองจำคุกไม่เกิน 14 ปี

บุคคลใดเมาสุรา หรือประพฤติดัวด้วยกิริยาไม่เรียบร้อยในขณะที่พกพาอาวุธปืน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต

บุคคลใดมีอาวุธปืนไว้ในครอบครองเพื่อเตรียมการกระทำความผิดกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี ปรับไม่เกิน 10,000 ริงกิต

บุคคลใดทำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนสูญหาย หรือ ถูกลักไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 ริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทลงโทษภายหลังได้รับอนุญาต ทำให้เสียหาย ทำลาย ดัดแปลง หรือแปลง เครื่องหมายใด ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 ริงกิต

บทลงโทษในการใช้อาวุธปืน บุคคลใดยิงอาวุธปืนและเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตราย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี ปรับไม่เกิน 5,000 ริงกิต รวมทั้งผู้ช่วยเหลือในการกระทำความผิด

บทลงโทษไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข บุคคลใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติใด ๆ ในกฎหมายนี้ และไม่มีบทกำหนดโทษไว้โดยเฉพาะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 ริงกิต หรือทั้งจำทั้งปรับ

อาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนอยู่ในครอบครองกับบุคคลใด หรืออยู่ในบ้านเรือนของบุคคลใด ถือว่าบุคคลนั้นมีอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง ซึ่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนหรือสิ่งเทียมอาวุธปืน ทั้งนี้ตามความมุ่งหมายแห่งกฎหมายนี้ จนกว่าจะพิสูจน์ให้เห็นว่ามีได้เป็นเช่นนั้น

มาตรการควบคุมโดยการตรวจสอบ

ประเทศมาเลเซีย ได้บัญญัติการอนุญาตให้มี ไร่ หรือพาอาวุธปืนติดตัวจะพิจารณาจากเหตุผลของการมีไว้ในครอบครอง ยึดถือ หรือควบคุมและยังต้องพิจารณาอีกว่าการอนุมัติจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของสาธารณชนหรือต่อผลประโยชน์ของสาธารณชนด้วย เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ถ้าจะพกพาหรือใช้อาวุธปืนจะต้องได้รับอนุญาตพกพาใบอนุญาตมีอาวุธปืน และใบอนุญาตพกพา จะมีอายุเพียง 1 ปี และต้องต่อใบอนุญาตใหม่

การตรวจสอบอาวุธปืนของประเทศมาเลเซียจะมีความต่อเนื่องไม่ขาดตอน รายการต่าง ๆ ของใบอนุญาตอาวุธปืนหรือใบอนุญาตพกพาอาวุธปืนทุก ๆ ใบที่ออกให้จะลงไว้ในทะเบียนซึ่งอธิบดีตำรวจแห่งรัฐเก็บรักษาไว้ตามรูปแบบและวิธีการและสถานที่ดังที่กำหนดไว้ ทำให้รัฐสามารถทราบความเคลื่อนไหวและสถานการณ์ใช้งานของปืนได้ตลอดเวลา ซึ่งนับว่าเป็นมาตรการที่สามารถควบคุมการใช้อาวุธปืนในการกระทำความผิดได้เป็นอย่างดี

เรื่องการดูแลรักษาอาวุธปืนของประเทศมาเลเซียมีความเข้มงวดมาก เพราะการทำอาวุธสูญหายถือว่ามีโทษทางอาญาด้วย จึงกำหนดให้บุคคลทุกคนที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนตามกฎหมาย ถ้าออกจากประเทศมาเลเซียเป็นเวลาเกินกว่า 3 เดือน ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะได้นำอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนดังกล่าวติดตัวไปด้วย คือ

(ก) ฝากของดังกล่าวไว้กับบุคคลใด ๆ ผู้ถือใบอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งดังกล่าว

(ข) โอนสิ่งดังกล่าวให้แก่บุคคลซึ่งได้รับอำนาจตามกฎหมายรับมอบไว้

(ค) ฝากสิ่งดังกล่าวไว้เพื่อความปลอดภัยที่สถานีตำรวจ

อธิบดีตำรวจ หรือเจ้าพนักงานตำรวจมีอำนาจออกใบอนุญาตให้มี หรือพกพาอาวุธปืน อธิบดีตำรวจมีอำนาจไม่อนุญาตให้มีหรือพกพาที่ไม่ระบุเหตุผลเพื่อการนี้ บุคคลใดไม่พอใจการไม่อนุญาตตามคำขอให้ออกหรือให้ออกใหม่ซึ่งใบอนุญาตหรือกำหนดเงื่อนไขใด ๆ โดยเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตให้มีหรือพกพา หรือต่อการถูกเพิกถอนหรืองดใช้ใด ๆ อาจยื่นอุทธรณ์เป็นลายลักษณ์อักษรต่อรัฐมนตรี ภายใน 1 เดือน นับแต่วันที่ใบอนุญาตวันที่ออกข้อกำหนดวันเพิกถอน หรืองดใช้ดังกล่าว คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

รัฐมนตรีอาจออกคำสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตให้มีอาวุธปืน หรือใบอนุญาตให้พกพาอาวุธปืนใด ๆ ก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องให้เหตุผลเพื่อการนี้

3.1.3 ประเทศสิงคโปร์

วัตถุประสงค์ของการมีและใช้อาวุธปืน

ประเทศสิงคโปร์ ไม่มีบทบัญญัติใดกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการมีและใช้อาวุธปืนแต่จากการศึกษากฎหมายของสิงคโปร์ทั้งสองฉบับแล้ว ได้บัญญัติห้ามบุคคลใดมีอาวุธปืนและวัตถุประสงค์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ น่าจะเป็นวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อป้องกันชีวิตร่างกายและทรัพย์สินตามหลักสิทธิพื้นฐานของประชาชน¹¹

ความหมายของอาวุธปืน

ประเทศสิงคโปร์ ตามกฎหมายอาวุธปืนของสิงคโปร์ Arms and Explosives Act (Chapter 13) “อาวุธ” หมายถึง ปืนขนาดเล็ก ปืนลม ปืนสั้นลม ปืนอัตโนมัติ ปืนสั้นอัตโนมัติ และปืนสั้นชนิดใด ๆ ที่สามารถยิงกระสุนลูกปรายกระสุนหรือจรวดอื่นใด หรือสามารถฟันของเหลว เปลวไฟ หรือก๊าซพิษที่เป็นอันตรายและส่วนประกอบใด ๆ ของสิ่งดังกล่าวนั้น และดาบปลายปืน กระบี่ (ดาบ) ดาบสั้นสองคม (กริช) หอกและปลายหอก

“ปืน” หมายถึง ปืนใหญ่ ปืนครก ปืนยิงเร็ว และปืนกล และสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะคล้ายปืน

หลักเกณฑ์การอนุญาต

ประเทศสิงคโปร์ เป็นอาณานิคมของอังกฤษมาช้านานจนภายหลังเมื่อได้รับเอกราชจึงขอสมัครใจเข้าร่วมสหพันธ์กับมลายาจนเป็นเหตุให้มลายาเปลี่ยนชื่อประเทศใหม่เป็น “สหพันธ์รัฐมาเลเซีย” เพื่อให้ครอบคลุมสิงคโปร์ ซึ่งมีไซดินแดนมลายาด้วย ต่อมาสิงคโปร์แยกตัวออกมาจากสหพันธ์รัฐมาเลเซียและประกาศตัวเป็นประเทศเอกราชมีรัฐธรรมนูญเป็นของตนเอง ในการตรากฎหมายด้วยเอกราชแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ พ.ศ. 2508 ยังกำหนดให้ใช้มาตรา 5 – 12 และมาตรา 149 – 150 แห่งรัฐธรรมนูญมาเลเซียคู่ๆ เป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญสิงคโปร์ด้วย และด้วยเหตุนี้ กฎหมายอาวุธปืนของสิงคโปร์จึงมีบางส่วนที่เหมือนกันกับกฎหมายมาเลเซีย

ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตการมีและใช้อาวุธปืนของประเทศสิงคโปร์ ได้แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ตามมาตรา 9 แห่งกฎหมายอาวุธปืนของสิงคโปร์ Arms and Explosives Act (Chapter 13)

¹¹ จาก ความรับผิดชอบทางอาญากรณีใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนกระทำผิด: เปรียบเทียบกับการกระทำความผิดโดยใช้อาวุธปืน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), โดย สรรค์ชัย โพธิ์สุวรรณ, 2553, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

หลักเกณฑ์การขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน ห้ามบุคคลใดมีอาวุธปืนและวัตถุระเบิด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตและปฏิบัติตามเงื่อนไขและใบอนุญาตจะหมดอายุหลังระยะเวลาที่กำหนดไว้

คุณสมบัติผู้ขออนุญาต

ประเทศสิงคโปร์มีกำหนดความตกลงตามเงื่อนไขใบอนุญาตนั้น ตามมาตรา 9 (1) (2) ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาจออกใบอนุญาตตามกฎหมายให้บุคคลที่จ่ายค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใด ตามที่บัญญัติไว้

ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

ประเทศสิงคโปร์ได้บัญญัติผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต ได้แก่ บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีไม่จำกัดว่าต้องเป็นตำรวจ

มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืน

ในประเทศสิงคโปร์บุคคลผู้ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนมีสิทธิที่จะขออนุญาตพกพาอาวุธปืนได้ จากบุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

มาตรการควบคุมภายหลังได้รับใบอนุญาต

ประเทศสิงคโปร์กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับกฎหมายประเทศมาเลเซีย บุคคลใดครอบครองอาวุธหรือวัตถุระเบิดที่ได้มาไม่ชอบด้วยกฎหมายในผลจากการหมดอายุ ถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตจะต้องถูกควบคุมตัวไว้ที่สถานีตำรวจที่ใกล้ที่สุดโดยมิชักช้า ถ้าเจ้าของปืนอาวุธหรือวัตถุระเบิดที่ฝากไว้ไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอำนาจครอบครองและใช้ในการจัดส่งสิ่งนั้นภายใน 6 เดือน นับจากวันที่ฝาก ให้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดจะตกเป็นของรัฐ และทุกคนที่มีใบอนุญาตครอบครองปืนมีความมุ่งหมายที่จะออกจากสิงคโปร์ เป็นระยะเกินกว่า 1 เดือน ก่อนที่จะออกไปจะต้องโอนสิ่งนั้นไปยังบุคคลที่รับอนุญาตตามมาตรา 13 หรือจัดส่งไปให้หรือฝากสิ่งนั้นไว้กับสถานีตำรวจ¹²

การเพิกถอนใบอนุญาตและการรับอาวุธปืน

ประเทศสิงคโปร์ได้บัญญัติตามกฎหมายอาวุธปืนของสิงคโปร์ Arms and Explosives Act (Chapter 13) ใบอนุญาตที่ออกตามกฎหมายนี้ จะถูกพัก หรือเพิกถอนโดยปราศจากเหตุผล โดยผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

¹² Arms and Explosives Act (chapter 13).

บรรดาสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระทำความผิดใด ๆ ภายใต้กฎหมายนี้หรือ กฎข้อบังคับ ซึ่งต้องออกไปหรือใบอนุญาตให้ไว้ หรือเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามการควบคุม หรือ การปรับให้เข้ากับเงื่อนไขตามที่ใบอนุญาตได้ออกไว้ อาจยึดไว้โดยเจ้าพนักงานตำรวจ รวมทั้ง อุปกรณ์ที่บรรจุมันไว้ จะต้องถูกริบให้ตกเป็นของรัฐตามคำร้องขอของผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

บุคคลใดซึ่งครอบครองปืน อาวุธ หรือวัตถุระเบิดที่ได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในผลจากการหมดอายุ ถูกพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต

ถ้าเจ้าของปืน อาวุธหรือวัตถุระเบิดที่ฝากไว้ไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอำนาจครอบครอง และใช้ในการจัดส่งสิ่งนั้นภายใน 6 เดือน นับจากวันที่ฝากให้ปืน อาวุธ หรือวัตถุระเบิดจะตกเป็น ของรัฐ

อาวุธหรือวัตถุระเบิดใดที่รับฝากไว้โดยผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมายนี้ ถ้าไม่มีเจ้าของ หรือเจ้าของร่วมมาเรียกรื้อภายใน 6 เดือน นับจากวันที่ฝากสิ่งนั้น จะตกเป็นของรัฐ

มาตรการควบคุมการค้าอาวุธปืน

ประเทศสิงคโปร์ได้บัญญัติกฎหมายอาวุธปืนของสิงคโปร์ Arms and Explosives Act. (Chapter 13) ควบคุมการผลิต การใช้ การขาย การเก็บรักษา การขนส่ง การนำเข้า การส่งออก และการครอบครอง ซึ่งอาวุธและวัตถุระเบิด ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้บุคคลหรือหน่วยงานที่ได้รับ แต่งตั้งโดยรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎข้อบังคับว่าด้วยการผลิต และการจำหน่ายปืน หรืออาวุธปืน และการซื้ออาวุธ

มาตรการควบคุมโดยการลงโทษ

ประเทศสิงคโปร์มีกฎหมายที่เคร่งครัดเข้มงวดในการอนุญาตมีอาวุธปืน มีการบัญญัติ บทกำหนดโทษที่รุนแรง มีการกำหนดโทษขั้นต่ำสูงไว้ และมีโทษปรับด้วยหน่วยอีกด้วย ถ้าเป็น การค้าอาวุธโดยผิดกฎหมายด้วยมีโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต อีกทั้งมีข้อสันนิษฐานที่ว่า บุคคลใดครอบครองอาวุธมากกว่า 2 ชิ้น ถือว่าเป็นผู้มีอาวุธและยังมีโทษ รวมไปถึงบุคคลข้างเคียง ที่มีพฤติการณ์ในทางรู้เห็นเป็นใจกับผู้กระทำความผิดอีกด้วย¹³

บทลงโทษสำหรับการเกี่ยวข้องกับการครอบครองอาวุธ หรือเครื่องกระสุนปืนโดยผิด กฎหมาย จะถูกลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 10 ปี และจะต้องรับโทษด้วยการ

¹³ ความรับผิดชอบทางอาญากรณีใช้สิ่งเทียมอาวุธปืนกระทำความผิด: เปรียบเทียบกับการกระทำความผิด โดยใช้ อาวุธปืน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) (น. 61-63). เล่มเดิม.

โทษด้วยหายไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง และถ้าพกพาอาวุธไปโดยผิดกฎหมาย จะถูกลงโทษไม่น้อยกว่า 5 ปี แต่ไม่เกิน 14 ปี และจะต้องได้รับโทษด้วยการโทษด้วยหายไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง

ในกรณีที่บุคคลใดมีอาวุธอยู่ในเวลาที่เขากระทำความผิด หรือในเวลาที่ถูkJจับกุมตามความผิดในรายการ จะถูกลงโทษจำคุกตลอดชีวิต และจะถูกลงโทษด้วยการโทษด้วยหายไม่น้อยกว่า 6 ครั้ง

บุคคลใดใช้ หรือพยายามใช้อาวุธป็นกระทำความผิดตามกฎหมายอาญา จะมีความผิด และจะถูกลงโทษประหารชีวิต

บทลงโทษสำหรับผู้สมคบ ในกรณีที่อาวุธที่ถูกใช้โดยบุคคลใดก็ตามในการกระทำความผิดหรือพยายามกระทำความผิด เป็นของผู้สมคบที่เกี่ยวข้องกับความผิด กล่าวถึงในครั้งหลัง ซึ่งได้อยู่ร่วมในเหตุการณ์ความผิด บุคคลนั้นอาจถูกสันนิษฐานอย่างมีเหตุผลว่ามีส่วนรู้เห็นด้วย เนื่องจากบุคคลนั้นได้พกพา หรือมีอาวุธในครอบครอง หรืออยู่ในความควบคุม บุคคลนั้นจะมีความผิด และจะถูกลงโทษประหารชีวิต

บทลงโทษต่อการใช้อาวุธเลียนแบบในการกระทำความผิดบุคคลใดซึ่งในเวลากระทำความผิด หรือพยายามกระทำความผิด หรือสนับสนุนให้มีการกระทำความผิดด้วยการใช้อาวุธเลียนแบบใด ๆ ในลักษณะเพื่อให้บุคคลใด ๆ หวาดกลัวต่อความตาย หรือบาดเจ็บ จะมีความผิด และจะถูกลงโทษจำคุกเป็นเวลา 10 ปี และจะต้องรับโทษไม่น้อยกว่า 3 ครั้ง

มาตรการควบคุมโดยการตรวจสอบ

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีกฎหมายเคร่งครัด เข้มงวด ในการขออนุญาตมีอาวุธปืน มีการตรวจสอบหลายหน่วยงาน และมีบทกำหนดโทษที่รุนแรง มีการกำหนดโทษขั้นต่ำ ขั้นสูงไว้ มีโทษประหารชีวิต และโทษโทษด้วยหายอีกด้วย

ระบบการตรวจสอบโดยเริ่มจาก เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และศาล โดยจะควบคุมการผลิต การใช้ การขาย การเก็บรักษา การขนส่ง การนำเข้า การส่งออก และการครอบครองซึ่งอาวุธปืน

รัฐมนตรีอาจจะแต่งตั้งให้บุคคลหรือหน่วยงานเป็นผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตการมี การใช้ หรือการพกพาอาวุธปืน และรัฐมนตรีอาจออกกฎข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนได้ ใบอนุญาตจะถูกพัก หรือเพิกถอนโดยปราศจากเหตุผล โดยผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

บรรดาสงของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดด้วยกฎหมายอาวุธปืน อาจถูกยึดไว้ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมทั้งอุปกรณ์ที่บรรจุมันไว้ จะต้องถูกริบให้ตกเป็นของรัฐตามคำร้องขอของผู้มีอำนาจ

ปืน อาวุธ และรวมทั้งยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในสงครามไม่ว่าชนิดใด ๆ ที่ค้นพบโดยปราศจากเจ้าของ อาจถูกยึดไว้ได้โดยพนักงานตำรวจ และภายหลังที่ศาลเห็นสมควรให้มีประกาศที่ยังไม่มีเจ้าของปรากฏตัว สิ่งของเหล่านั้นจะถูกยึดไว้เป็นของรัฐ

ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาจมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อค้นบ้านหาปืน หรืออาวุธ ซึ่งมีเหตุผลที่น่าเชื่อว่าจะไม่ถูกโอนหรือฝากไว้ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

3.1.4 ประเทศสหรัฐอเมริกา

วัตถุประสงค์ของการมีและใช้อาวุธปืน

ประเทศสหรัฐอเมริกามีวัตถุประสงค์ในการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน พออนุมานเอาจาก sec.101 ที่สภานิติบัญญัติของสหรัฐอเมริกาประกาศจุดมุ่งหมายของรัฐบัญญัตินี้ คือ เพื่อสนับสนุนผู้บังคับใช้กฎหมายกลาง กฎหมายมลรัฐ หรือกฎหมายท้องถิ่นในการต่อสู้กับอาชญากรรมและความรุนแรง รัฐบัญญัตินี้มิได้มีจุดประสงค์ที่เพิ่มภาระหรือข้อจำกัดแก่ผู้เคารพกฎหมายในการขอมิ ครอบครองหรือใช้อาวุธในการล่าสัตว์ กีฬา ป้องกันตัวหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่ถูกกฎหมาย รัฐบัญญัตินี้มิได้มีเจตนาที่กีดกันการเป็นเจ้าของหรือใช้อาวุธปืนอย่างถูกกฎหมาย หรือเป็นส่วนหนึ่งของข้อบังคับใช้รัฐบัญญัตินี้¹⁴

ประชาชนชาวสหรัฐอเมริกามีสิทธิและเสรีภาพในการมีและใช้อาวุธปืน แต่เพื่อเป็นการป้องกันอาชญากรรมและความรุนแรง ซึ่งเป็นเหตุผลความจำเป็นที่สำคัญในการออกรัฐบัญญัติและบังคับใช้รัฐบัญญัตินี้

ประเทศสหรัฐอเมริกา ตามกฎหมายอาวุธปืนของสหรัฐอเมริกา (Gun Control 1968) “อาวุธปืน” หมายถึง (A) อาวุธใด ๆ (รวมทั้งปืนอัดลม) ที่จะหรือถูกออกแบบ หรือถูกดัดแปลงไปเพื่อปล่อยหรือยิงวัตถุด้วยการจุดระเบิด (B) กรอบหรือภาชนะของอาวุธนั้น ๆ (C) เครื่องดับเสียงหรือเครื่องเก็บเสียงของอาวุธปืน หรือ (D) สิ่งประดิษฐ์เพื่อการทำลายใด ๆ ดังกล่าวไม่รวมถึงอาวุธปืนโบราณ

ความหมายของอาวุธปืน

ประเทศสหรัฐอเมริกามีแนวทางการควบคุมที่ผ่อนคลายนานเนื่องจากเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อสิทธิเสรีภาพมาโดยตลอดกฎหมายของสหรัฐอเมริกาไม่สามารถจำกัด

¹⁴ ปัญหาและแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน: ศึกษาในเชิงกฎหมายเปรียบเทียบ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) (น. 98-112). เล่มเดิม.

สิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินกว่าจำเป็นในการปกครองประเทศทั้งยังกำหนดการมีอาวุธของประชาชนเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ ประวัติศาสตร์การต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิในที่ดินรวมตลอดทั้งทรัพย์สินและความปลอดภัยในชีวิตร่างกาย ยังทำให้การมีอาวุธปืนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมสหรัฐอเมริกา ดังนั้น ประชาชนในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงมีความรู้สึ้อยู่ตลอดเวลาว่าการมีอาวุธปืนเป็นสิทธิพื้นฐานของบุคคล เพียงแต่ยอมให้รัฐเข้ามาควบคุมได้บางส่วน เพื่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของสังคมส่วนรวมเท่านั้น

บุคคลใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเข้า ผลิต หรือจำหน่ายอาวุธปืน หรือนำเข้าผลิต หรือจัดจำหน่ายกระสุน จะต้องสมัครและได้รับใบอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีให้กระทำการดังกล่าวได้ ผู้สมัครแต่ละคนจะต้องเสียค่าธรรมเนียมในการรับใบอนุญาตและต้องเสียค่าธรรมเนียมที่แยกออกมาอีกส่วนหนึ่งสำหรับแต่ละธุรกิจที่ผู้สมัครกระทำอยู่ ดังนี้

- (1) สมัครเป็นผู้ผลิต คิดค่าธรรมเนียม \$ 1,000 ต่อปี
- (2) สมัครเป็นผู้นำเข้า คิดค่าธรรมเนียม \$ 1,000 ต่อปี
- (3) สมัครเป็นตัวแทนจำหน่าย คิดค่าธรรมเนียม \$ 1,000 ต่อปี
- (4) สมัครเป็นผู้สะสม คิดค่าธรรมเนียม \$ 10 ต่อปี

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

ประเทศสหรัฐอเมริกาห้ามขายหรือส่งอาวุธ หรือกระสุนให้แก่บุคคลที่ผู้ขายรู้ หรือมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่าอายุต่ำกว่า 18 ปี และอาวุธหรือกระสุน ยกเว้นปืนสั้นและปืนไรเฟิลให้แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 21 ปี

นอกจากนี้ ยังกำหนดคุณสมบัติของบุคคลต้องห้ามในการอนุญาต คือ ผู้ที่

- (1) ถูกลงโทษให้จำคุกเกิน 1 ปี
- (2) หลบหนีคดี
- (3) เป็นผู้ใช้อย่างผิดกฎหมายหรือติดสารควบคุม
- (4) ถูกวินิจฉัยว่า ผิดปกติทางจิต หรือเคยเข้ารับการรักษาในสถานบำบัดทางจิตเวช
- (5) เข้ามายังสหรัฐอเมริกาอย่างผิดกฎหมาย
- (6) ถูกปลดออกจากกองทัพภายใต้เงื่อนไขขาดศีลธรรม
- (7) เคยเป็นประชากรของสหรัฐอเมริกาว่าถูกตัดสิทธิ

- (8) ถูกศาลสั่งไม่ให้เข้าใกล้ หรือข่มขู่คุ้มครองและถูก ๆ ได้ ยกเว้นคำสั่งศาลที่ออกมา

หลังการประกาศของศาล รวมทั้งการพบว่าบุคคลนั้นแสดงอาการเป็นอันตรายแก่คุ้มครองและลูกของตน หรือการห้ามใช้กำลังต่อคุ้มครองหรือลูกของตน

ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาต

ในประเทศสหรัฐอเมริกาผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตอาวุธปืนเป็นไปตามกฎหมายของแต่ละมลรัฐ ประชาชนชาวสหรัฐอเมริกามีสิทธิและเสรีภาพมีและใช้อาวุธปืน เพื่อป้องกันอาชญากรรมและความรุนแรง

มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืน

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่จำเป็นต้องปล่อยประชาชนมีอาวุธปืนได้อย่างเสรี อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากประวัติศาสตร์การต่อสู้อันยาวนาน แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีการควบคุมการมีใช้และพกพาอาวุธปืนติดตัวเสียเลย หากแต่รัฐใช้วิธีควบคุมทางอ้อม โดยอาศัยการที่เป็นประเทศผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และขนส่งอาวุธปืน จึงใช้การควบคุมการซื้อขายและการจดทะเบียนอาวุธปืน โดยผลกการะการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ต้องการซื้อปืนให้เป็นหน้าที่ของตัวแทนจำหน่าย (Dealer) เป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนรัฐจะเป็นผู้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง¹⁵

มาตรการควบคุมภายหลังได้รับใบอนุญาต

ประเทศสหรัฐอเมริกามีตัวแทนจำหน่ายจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องความถูกต้องข้อมูล เนื่องจากเป็นผู้ตรวจสอบและเป็นผู้เพิกถอนใบอนุญาตแทนรัฐ โดยรัฐบาลกลางจะเป็นผู้ตรวจสอบตัวแทนจำหน่ายอีกทีหนึ่ง ส่วนวิธีปฏิบัติซึ่งเป็นไปตามกฎหมายของแต่ละมลรัฐ

การเพิกถอนใบอนุญาตและการรับอาวุธปืน

ประเทศสหรัฐอเมริกามีคณะรัฐมนตรีอาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้ตามกฎหมายหากทราบ หรือมีโอกาสได้ยินว่าผู้ถือใบอนุญาตนั้นมีเจตนาจะฝ่าฝืนข้อกำหนดใด ๆ ในบทนี้หรือกฎเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดไว้

มาตรการควบคุมการค้าอาวุธปืน

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติกฎหมายอาวุธปืนของสหรัฐอเมริกา (Gun Control 1968) ได้กำหนดไว้ว่าบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจขายส่ง หรือขายปลีกอาวุธปืน ธุรกิจการซ่อมอาวุธปืน หรือทำการหรือการประกอบล่ากล้องพิเศษ พานท้ายของปืน หรือกลไกของไกปืนให้กับอาวุธปืน และผู้รับจําเป็นตัวแทนจำหน่าย (Dealer)

บุคคลใดจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจนำเข้า ผลิต หรือจัดจำหน่ายอาวุธปืนหรือนำเข้าผลิต หรือจัดจำหน่ายกระสุน จะต้องได้สมัครและได้รับใบอนุญาตจากคณะรัฐมนตรีให้กระทำการดังกล่าวได้ โดยสมัครเป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า และตัวแทนจำหน่าย

¹⁵ จาก ขอบเขตและมาตรฐานการใช้บังคับอาวุธปืนของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี), โดย อิศเรศร์ ปรากฏทอง, 2549, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

คณะรัฐมนตรีอาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้ได้ หากทราบหรือมีโอกาสดูได้ว่า ผู้ถือใบอนุญาตนั้นมีเจตนาจะฝ่าฝืนข้อกำหนดใด ๆ ในบทนี้ หรือกฎเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้ในกฎหมายนี้

กิจกรรมต่อไปนี้อธิบายว่าผิดกฎหมายสำหรับผู้นำเข้า ผู้ผลิต ผู้แทนจำหน่าย นักสะสม ที่ได้รับอนุญาตในการขาย หรือส่ง

(1) อาวุธหรือกระสุนให้แก่บุคคลที่ผู้ได้รับอนุญาตรู้หรือมีเหตุผลที่จะเชื่อได้ว่า อายุต่ำกว่า 18 ปี และอาวุธหรือกระสุนยกเว้นปืนสั้น และปืนไรเฟิล ให้แก่บุคคลอายุต่ำกว่า 21 ปี

(2) อาวุธใด ๆ ให้กับบุคคลในรัฐใดก็ตามที่การซ่อนหรือครอบครองของบุคคลนั้น จะก่อให้เกิดความรุนแรง หรือฝ่าฝืนกฎหมายของรัฐหนึ่ง

(3) อาวุธให้แก่บุคคล (หรือองค์กรธุรกิจ) ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในรัฐที่ผู้ได้รับอนุญาต มีสำนักงานตั้งอยู่ ยกเว้นการขาย หรือการส่งอาวุธให้บุคคลนอกของรัฐของผู้ได้รับอนุญาตที่ผู้รับและผู้ส่งมาพบกันด้วยตัวเองและการขาย การส่ง และการรับถูกทำให้เสร็จสิ้น ภายใต้กฎหมายของ ทั้ง 2 รัฐ และการให้ยืมหรือการให้เช่าอาวุธแก่บุคคลที่ใช้อาวุธนั้น เพื่อการกีฬาเป็นการชั่วคราว

(4) สิ่งประดิษฐ์เพื่อการทำลาย ปืนกล ปืนสั้น ปืนไรเฟิล ให้แก่บุคคลใด ยกเว้นได้รับอนุญาต

(5) อาวุธหรือกระสุนให้แก่บุคคลใด ๆ ยกเว้นว่าผู้ได้รับอนุญาตจะมีการบันทึกชื่อ อายุ ที่อยู่ของบุคคลนั้น หรือหลักฐานและสถานที่ตั้งขององค์กรธุรกิจนั้น ๆ

มาตรการควบคุมโดยการลงโทษ

กฎหมายอาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการค้า การขนส่ง ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้แทนจำหน่าย โดยจะมีโทษจำคุกและโทษปรับ

การกระทำความผิดกฎหมายของบุคคลทั่วไป

(1) รับครอบครอง พกพาอาวุธข้ามรัฐหรือประเทศ

(2) รับอาวุธ หรือกระสุนที่ถูกส่งข้ามรัฐหรือประเทศ

(3) บุคคลทั่วไปพกพาอาวุธ หรือกระสุนที่ขโมยมา ถือว่าผิดกฎหมาย

(4) บุคคลที่รับ ครอบครอง ปกปิด เก็บ แลกเปลี่ยน ขาย หรือยกให้อาวุธปืน หรือ เครื่องกระสุนที่ขโมยมา หรือนำไปจำหน่ายหรือรับไว้เป็นประกัน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังถูกขโมย ถือว่าผิดกฎหมาย

(5) ถือเป็นการผิดกฎหมาย สำหรับบุคคลที่พกพาอาวุธที่ไม่มีหมายเลขสินค้าของผู้นำเข้า หรือผู้ผลิต หรือถูกดึงออก

บุคคลใดก็ตามจะถูกปรับตามที่กฎหมายกำหนด หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ
โทษการครอบครองอาวุธปืน และอาวุธอันตรายในสถานที่ราชการจะถูกปรับตามที่
กฎหมายกำหนด หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรการควบคุมโดยการตรวจสอบ

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีระบบการตรวจสอบตั้งแต่ประชาชน ผู้จำหน่าย และผู้อนุญาต
ทุกส่วนต่างมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ โดยเริ่มตั้งแต่การให้ตัวแทนจำหน่ายเป็นผู้รับผิดชอบ
ในการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เพราะประเทศสหรัฐอเมริกามีมาตรการควบคุมตรวจสอบต่อ
ประชาชนน้อย เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาคือประเทศแห่งเสรีภาพ ประชาชนมีสิทธิและ
เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แต่ประเทศสหรัฐอเมริกาก็ใช้วิธีควบคุมตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอ
มีอาวุธปืน ซึ่งหากมีการบิดเบือนข้อมูลในการตรวจสอบดังกล่าวตัวแทนจำหน่ายจะต้อง
ถูกเพิกถอนใบอนุญาต โดยการตรวจสอบตัวแทนจำหน่ายนั้น รัฐจะเป็นผู้ตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง
กฎหมายอาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกาค่อนข้างใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการค้า การส่งออก
การตรวจสอบจึงกระทำได้ตั้งแต่สินค้าออกจากโรงงานจนถึงการขนส่ง

นอกจากนี้การมอบให้ตัวแทนจำหน่ายเป็นผู้กระทำการเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับ
หลักฐานการนำเข้า การผลิต การขนส่ง ใบเสร็จ การขาย หรือการจัดการอื่น ๆ เกี่ยวกับอาวุธปืนที่
เกิดขึ้นจากการทำธุรกิจตามรูปแบบการจัดการอื่น ๆ เกี่ยวกับอาวุธปืนที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกิจตาม
รูปแบบการจัดทำบันทึกข้อมูล โดยถ้ามีเหตุอันเชื่อว่าการฝ่าฝืนจะมีคณะรัฐมนตรีตรวจสอบ
ตัวแทนจำหน่าย ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนโดยทั่วไปมักจะมีเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่ดี หรือทันสมัยกว่า
ของทางราชการ ดังนั้น ระบบการตรวจสอบและการบันทึกจัดเก็บจึงเป็นระบบ อีกทั้งอาวุธปืนที่
จำหน่ายจะมีหมายเลขมาตั้งแต่โรงงานผลิตอาวุธปืน จึงมีประสิทธิภาพ ทำให้การควบคุมหลักเกณฑ์
การให้มีอาวุธปืนมีผลให้เป็นรูปธรรมโดยที่รัฐไม่ต้องลงทุนทั้งแรงและงบประมาณ

การตรวจสอบโดยภาครัฐ คณะรัฐมนตรีอาจเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้ภายใต้
กฎหมายนี้ หากทราบหรือมีโอกาสได้ยืนยันว่า ผู้ถือใบอนุญาตนั้นมีเจตนาจะฝ่าฝืนข้อกำหนดใด ๆ
หรือกฎเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีระบุไว้

กฎหมายอาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกามีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนด
ขอบเขตในการห้าม การครอบครองอาวุธปืนในสถานที่ราชการ ศาล และโรงเรียน โดยกำหนด
เงื่อนไขในการพกพาอาวุธปืนไว้เฉพาะเพื่อความปลอดภัย โดยส่วนราชการ ศาล จะมีการออกกฎ
ประกาศของตนเองเพื่อการควบคุมและการตรวจสอบได้

3.2 มาตรการควบคุมการมีและใช้อาวุธปืนตามกฎหมายไทย

3.2.1 เจตนารมณ์ในการควบคุมอาวุธปืน

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 เป็นกฎหมายที่เหมาะสมสอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยให้สิทธิแก่ประชาชนพลเมืองที่มีสิทธิที่จะได้มี ใช้อาวุธปืนในวัตถุประสงค์ที่สำคัญ¹⁶

1. การมีเพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน
2. การมีเพื่อการกีฬา
3. การมีเพื่อยิงสัตว์
4. การมีไว้เพื่อเก็บ สำหรับอาวุธปืนที่ใช้ยิงไม่ได้ หรืออาวุธปืนแบบพื้นสมัย หรืออาวุธซึ่งได้รับรางวัลจากการแข่งขันยิงปืนในทางราชการ

3.2.2 ผู้มีอำนาจในการควบคุมอาวุธปืน

1. นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและเจ้าหน้าที่อื่น ๆ และออกกฎกระทรวงในเรื่องต่อไปนี้ คือ¹⁷

(1) จำกัดชนิด และจำนวนอาวุธปืนของกระทรวง ทบวง กรมอื่นนอกจากของราชการทหารและตำรวจ หรือหน่วยราชการ ตามมาตรา 2 วรรค 2

(2) วางระเบียบการทะเบียนการขอและการออกใบอนุญาต

(3) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

(4) กิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

2. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมร่วมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจในการออกกฎกระทรวงเกี่ยวกับการจำกัดชนิด และจำนวนอาวุธปืนของทหารและตำรวจ และหน่วยราชการอื่น

3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการร่วมตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นนายทะเบียน¹⁸

¹⁶ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 9.

¹⁷ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 87/2557. วันที่ 10 กรกฎาคม 2557.

(1) อธิบดีกรมการปกครอง ในเขตกรุงเทพมหานคร

(2) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในเขตจังหวัดอื่น

(3) นายอำเภอ ในเขตอำเภอ

และให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้เป็นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืนในร้านค้าและร้านประกอบซ่อม

(1) อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร

(2) ผู้ว่าราชการจังหวัด ในเขตจังหวัดอื่น

(3) นายอำเภอ ในเขตอำเภอแห่งท้องที่

3.2.3 การขอใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน

พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 ห้ามมิให้ผู้ใดทำ ซื่อ มี ใช้ สิ่ง หรือนำเข้าซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ ใบอนุญาต ให้มีและใช้อาวุธปืน ออกให้แก่บุคคลสำหรับใช้เพื่อป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬา หรือ ยิงสัตว์¹⁹

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

1. เป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ

2. ไม่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถใช้อาวุธปืนได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพ

3. ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน

ไม่สมประกอบหรือวิกลจริต

4. ประกอบสัมมาอาชีพ มีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ที่ขออนุญาต และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎรไม่น้อยกว่า 6 เดือน

5. ไม่เป็นบุคคลที่มีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน

6. ไม่เคยต้องโทษจำคุกในฐานความผิดที่กฎหมายกำหนด ดังต่อไปนี้

6.1 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 หรือมาตรา 293 ถึงมาตรา 303

¹⁸ ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องแต่งตั้งนายทะเบียนเจ้าพนักงาน เจ้าหน้าที่ วันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2548.

¹⁹ จาก คู่มือปฏิบัติงานอาวุธปืน เล่มที่ 1 (น. 215-232), โดย กรมการปกครอง, 2555, กรุงเทพฯ: อสารศึกษาดินแดน.

(ข) มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพันธโทษยังไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพันธโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นหรือเพื่อป้องกันหรือโดยถูกยั่วยุโทษ

6.2 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2477 มาตรา 11 มาตรา 22 มาตรา 29 หรือมาตรา 33 หรือพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาตรา 7 มาตรา 24 มาตรา 33 หรือมาตรา 38

6.3 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป ในระหว่างห้าปีนับย้อนขึ้นไปจากวันที่ยื่นคำขอ สำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ใน 6.1 และ 6.2 เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

เอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาต

1. บัตรประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนา
2. ทะเบียนบ้าน พร้อมสำเนา
3. บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบัตรประจำตัวพนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐพร้อมสำเนา
4. หลักฐานประกอบอาชีพ รายได้ และหลักทรัพย์ พร้อมสำเนา
5. หลักฐานการเป็นนักกีฬายิงปืนที่รับรองโดยนายสนามยิงปืนหรือนายกสมาคมกีฬายิงปืนที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ซึ่งระบุชนิด ขนาดและประเภทของอาวุธปืนที่ใช้ในการกีฬาและหลักฐานการเป็นสมาชิกสนามยิงปืนมาแล้วไม่น้อยกว่า 60 วัน กรณีที่ขออนุญาตเพื่อการกีฬา
6. หลักฐานที่แสดงว่าผู้ขออนุญาตได้รับการฝึกอบรมวิธีใช้อาวุธปืนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7. หนังสือรับรองความประพฤติ และเหตุผลความจำเป็นที่ขออนุญาต ที่ออกไว้ไม่เกิน 60 วัน ดังนี้
 - 7.1 ผู้ขออนุญาตเป็นทหาร หรือตำรวจ ผู้รับรองต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงยศตั้งแต่พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก หรือพันตำรวจเอกขึ้นไป
 - 7.2 ผู้ขออนุญาตเป็นข้าราชการพลเรือน ผู้รับรองต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงมีตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไปในส่วนกลาง และหัวหน้าส่วนราชการขึ้นไปในส่วนภูมิภาค

7.3 ผู้ขออนุญาตเป็นพนักงานองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้รับรองต้องเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรง มีตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน หรือหัวหน้าคณะผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่น

7.4 ผู้ขออนุญาตเป็นลูกจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่หรือความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยภายในพื้นที่ส่วนบุคคล ผู้รับรองต้องเป็นเจ้าของกิจการ หรือกรรมการผู้จัดการที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

7.5 ผู้ขออนุญาตเป็นบุคคลทั่วไปที่ขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนในกรุงเทพมหานคร ผู้รับรองต้องเป็นข้าราชการพลเรือนระดับ 6 หรือเทียบเท่าขึ้นไป ผู้ขออนุญาตมีภูมิลำเนาในจังหวัดอื่น ผู้รับรองต้องเป็นนายอำเภอ ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ผู้ปกครองท้องถิ่นที่ผู้ขออนุญาตมีภูมิลำเนา

7.6 ผู้ขออนุญาตเป็นเจ้าของพนักงานที่รัฐบาลต่างประเทศที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ประจำประเทศไทย ผู้รับรองต้องเป็นเอกอัครราชทูตหรือกงสุลใหญ่ และหนังสือรับรองต้องแปลเป็นภาษาไทยที่รับรองความถูกต้องโดยกระทรวงการต่างประเทศของไทย

การขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า
การยื่นคำขอ

1. ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอ ตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขออนุญาตมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาต คำขอจะต้องระบุว่าขออนุญาตซื้ออาวุธปืน ชนิด ขนาดใด พร้อมเครื่องกระสุนปืนจำนวนเท่าใด จะซื้อจากร้านค้าใดในท้องที่แห่งใดและเพื่อวัตถุประสงค์ใด

2. เจ้าหน้าที่ที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานผู้ขออนุญาตเมื่อเห็นว่าครบถ้วนถูกต้องให้ผู้ขออนุญาตลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อเป็นหลักฐาน

3. เจ้าหน้าที่สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตว่าเป็นผู้ต้องห้ามออกใบอนุญาตตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 หรือไม่ และสอบสวนสภาพความเป็นอยู่หรือสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประเด็น ดังต่อไปนี้

3.1 บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาดังต่อไปนี้²⁰

²⁰ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 13.

ก. มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 หรือมาตรา 298 ถึงมาตรา 303

ข. มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพันธโทษยังไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษ ถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาติ เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นและเพื่อป้องกันหรือโดยยั่วยุโทสะ

3.2 บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2477 มาตรา 7 มาตรา 11 ถึงมาตรา 22 มาตรา 24 มาตรา 29 มาตรา 33 หรือมาตรา 38

3.3 บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปในระหว่างห้าปีย้อนหลังขึ้นไป จากวันที่ยื่นคำขอสำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากบัญญัติไว้ในข้อ 3.1 และ 3.2 เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือผิดลหุโทษ

3.4 เป็นบุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะหรือไม่

3.5 เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถจะใช้อาวุธได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพเว้นแต่จะมีไว้เพื่อเก็บ

3.6 เป็นบุคคลซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือเป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบหรือไม่

3.7 เป็นบุคคลซึ่งไม่มีอาชีพและรายได้หรือไม่

3.8 เป็นบุคคลซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งหรือไม่

3.9 เป็นบุคคลซึ่งมีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบกระเทือนถึง ความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือไม่

3.10 มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและมีถิ่นที่อยู่ ประจำในท้องที่ที่ขออนุญาตไม่น้อยกว่า 6 เดือนหรือไม่

3.11 ผู้ขออนุญาตมีอายุเท่าใด เป็นหัวหน้าครอบครัวหรืออาศัยผู้ใดอยู่

3.12 บ้านอยู่ในที่เปลี่ยวหรือไม่ และในบ้านนั้นมีผู้ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืน อย่างใดอยู่บ้างแล้วหรือไม่

3.13 บ้านที่อยู่เป็นของผู้ขอรับใบอนุญาติเองหรือเช่าเขาอยู่

3.14 ความประพฤติตามปกติเป็นอย่างไร

3.15 เคยต้องโทษอาญาอย่างใดมาบ้างหรือไม่

3.16 เกี่ยวข้องกับพวกคนพาลหรือพวกนักเลงหรือไม่

3.17 มีหลักทรัพย์สมบัติอะไรบ้าง ประมาณราคามากน้อยเท่าใด

- 3.18 ประกอบอาชีพทางใด
- 3.19 การขอมืออาวุธปืนเพื่อประโยชน์อย่างไร
- 3.20 มีหน้าที่เกี่ยวกับการต้องรักษาเงิน หรือทรัพย์สินสมบัติเป็นพิเศษอย่างใดบ้างหรือไม่
- 3.21 เคยถูกผู้ร้ายประทุษร้ายต่อทรัพย์สินและร่างกาย หรือถูกขู่เข็ญว่าจะทำร้ายอย่างใดบ้างหรือไม่
- 3.22 เป็นคนมีสติไม่ปกติเป็นบางครั้งบางคราวหรือไม่
- 3.23 เป็นคนมีนิสัยขุ่นเคี้ยวหรือเกะกะระรานเพื่อนบ้านใกล้เคียงหรือผู้อื่นบ้างหรือไม่
- 3.24 เคยได้รับอนุญาตมืออาวุธปืนมาแล้วหรือเปล่า ถ้าเคยมีแล้ว เหตุใดจึงขออนุญาตอีก
- 3.25 เจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องที่ใกล้ชิด เช่น สารวัตรตำรวจนครบาล ผู้บังคับกองตำรวจภูธร หัวหน้าสถานีตำรวจ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เห็นสมควรอนุญาตหรือไม่
- 3.26 ถ้าเป็นบุคคลต่างด้าวต้องสอบให้ทราบ ว่า
- ก. มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศนานเท่าใด
 - ข. พูดภาษาไทยได้หรือไม่
 - ค. มีครอบครัวเป็นคนต่างด้าวหรือคนไทย อยู่ในประเทศไทยหรือไม่
4. เจ้าหน้าที่พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ขออนุญาตตามข้อ 7.4 – 7.5 เพื่อตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด
5. เจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการรับเรื่องให้ผู้ขออนุญาตไว้เป็นหลักฐาน
- ขั้นตอนการพิจารณา
1. เจ้าหน้าที่จัดส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ขออนุญาตไปยังกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานวิทยาการตำรวจ เพื่อตรวจสอบประวัติการต้องหาคดีอาญา
 2. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบจากฐานข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ว่าผู้ขออนุญาตเคยได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนมาก่อนหรือไม่ อย่างไร
 3. เมื่อได้เอกสารหลักฐานครบถ้วนแล้ว ให้เจ้าหน้าที่ทำความคิดเห็นเสนอนายทะเบียนท้องที่พิจารณา โดยต้องพิจารณาถึงฐานะเหตุผลความจำเป็นของผู้ขออนุญาตเป็นราย ๆ ไป และพึงตระหนักว่าการอนุญาตให้เอกชนมีอาวุธปืนเป็นการอนุญาตตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 ที่กำหนดให้ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและ

เครื่องกระสุนปืนสำหรับใช้ในการป้องกันตัวหรือทรัพย์สิน หรือในการกีฬา หรือยิงสัตว์ ซึ่งใบอนุญาตนั้นให้ออกสำหรับอาวุธปืนแต่ละกระบอกโดยให้คำนึงถึงหลักสำคัญดังต่อไปนี้

3.1 การมีเพื่อป้องกันตัวและทรัพย์สิน ต้องเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามป้องกันประเทศ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเพื่อช่วยเหลือราชการของทหาร ตำรวจ หรือหน่วยราชการแล้วแต่กรณี หรือเป็นผู้มีทรัพย์สินพอสมควรแก่ฐานะานุรูปที่จะต้องมียาอาวุธปืนไว้ป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน

3.2 การมีเพื่อการกีฬา ต้องมีหลักฐานครบถ้วน ว่าเป็นนักกีฬายิงปืนชนิด และขนาดที่ขออนุญาต

3.3 การมีเพื่อยิงสัตว์ ต้องตระหนักว่าปัจจุบันไม่มีสัตว์ขนาดใหญ่ให้อีกแล้ว การยิงสัตว์จึงเป็นการยิงสัตว์ขนาดเล็กที่เป็นศัตรูของเกษตรกร หากการขออนุญาตโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยิงสัตว์ควรอนุญาตปืนยาวชนิดและขนาดที่เหมาะสม เช่น ปืนลูกซอง ปืนลูกกรด ขนาด .22

3.4 อาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ ต้องเป็นชนิดขนาดและขนาดที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้²¹

3.4.1 อาวุธปืนชนิดลากล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลากล้องไม่เกิน 11.45 มม.

3.4.2 อาวุธปืนชนิดลากล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้

(ก) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลากล้องไม่ถึง 20 มม.

(ข) ปืนบรรจุปาก ปืนลูกซอง และปืนพลูสัญญาณ

3.4.3 อาวุธปืนชนิดที่เครื่องกลไก สำหรับบรรจุกระสุนเองให้สามารถยิงซ้ำได้ดังต่อไปนี้

(ก) ขนาดความยาวของลากล้องไม่เกิน 160 มม.

(ข) ปืนลูกซอง

(ค) ปืนลูกกรดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลากล้องไม่เกิน 5.6 มม.

3.4.4 อาวุธปืนชนิดไม่มีเครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ

3.4.5 อาวุธปืนชนิดที่ไม่ใช้กระสุนเป็นที่บรรจุวัตถุเคมีที่ทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษหรือไม่ใช้เครื่องกระสุนเป็นที่บรรจุเชื้อโรค เชื้อเพลิง หรือวัตถุกำมันตรังสี

²¹ กฎกระทรวง ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2522) วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2522.

3.5 เครื่องกระสุนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ต้องเป็นเครื่องกระสุนที่ใช้กับอาวุธปืนตามข้อ 3.4 ที่ได้รับอนุญาตแต่ต้องไม่เป็นเครื่องกระสุนปืนชนิดเจาะเกราะหรือชนิดกระสุนเพลิง

3.6 การอนุญาตให้ซื้อกระสุนปืนให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย โดยต้องคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็นเพียงใดสำหรับอัตราที่อนุญาตให้ถือตามกำหนดและอัตราอย่างสูงดังต่อไปนี้²²

3.6.1 กระสุนโคดป็นยาวทุกชนิด ไม่เกินปีละ 60 นัด อนุญาตไม่เกินคราวละ 15 นัด

3.6.2 กระสุนพกทุกชนิด ไม่เกินปีละ 36 นัด อนุญาตไม่เกินคราวละ 12 นัด

3.6.3 กระสุนปืนลูกซอง ไม่เกินปีละ 500 นัด อนุญาตไม่เกินคราวละ 25 นัด

3.6.4 กระสุนปืนอัดลม ไม่เกินคราวละ 1,000 นัด

3.6.5 กระสุนปืนลูกกรด ไม่เกินปีละ 1,000 นัด อนุญาตไม่เกินคราวละ 200 นัด

3.7 การกัณฑ์กรองอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ตามปกติควรมีไว้เพียง 2 กระบอก คือ ปืนสั้น 1 กระบอก และปืนยาว 1 กระบอก แต่ในการอนุญาตมากน้อยเพียงใดแล้วแต่หลักฐานความจำเป็นของแต่ละบุคคล และควรเข้มงวดอย่าให้มีมากเกินไปและซ้ำขนาดกัน โดยให้ประทับตราลายสีแดงถึงวัตถุประสงค์ที่อนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนในใบอนุญาต (แบบ ป.4) ให้ชัดเจนด้วยตราลายสีแดง เช่น อนุญาตให้มีไว้เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน อนุญาตให้มีไว้เพื่อการศึกษา หรืออนุญาตให้มีไว้เพื่อยิงสัตว์

3.8 เจ้าหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาของนายทะเบียนให้ผู้ขออนุญาตทราบหากนายทะเบียนมีคำสั่งอนุญาตก็ให้ออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน (แบบ ป.3) สำหรับซื้ออาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล พร้อมประทับตราประจำตำแหน่งและให้ผู้ขออนุญาตพิมพ์ลายนิ้วแม่มือ หรือเขียนชื่อตัว-ชื่อสกุลไว้ท้ายใบอนุญาตทั้ง 3 ตอน โดยนายทะเบียนต้องลงนามรับรองกำกับไว้ด้วยทุกตอนแบบ ป. 3 ตอนที่ 3 ให้ผู้ขออนุญาตพร้อมทั้งเก็บค่าธรรมเนียม 5 บาท ต่ออาวุธปืน 1 กระบอก

กระสุนปืนนอกจากกระสุนปืนอัดลมเก็บค่าธรรมเนียมอัตราร้อยละ 1 บาท เศษของร้อยละให้เก็บเพิ่มอีก 1 บาท กระสุนอัดลมร้อยละ 25 สตางค์ และส่งแบบ ป. 3 ตอนที่ 2 ไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ร้านค้าอาวุธปืนตั้งอยู่โดยไปรษณีย์ลงทะเบียน ไม่ควรให้ผู้ขออนุญาตถือไปเอง

²² คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 759/2494. วันที่ 15 ธันวาคม 2494.

เว้นแต่เป็นกรณีจำเป็นจริง ๆ จึงอนุโลมได้แต่ต้องบันทึกและแจ้งการผ่อนผันไปให้นายทะเบียน
ท้องที่ ที่ร้านค้าอาวุธปืนตั้งอยู่ทราบด้วยทุกครั้ง และไปซื้ออาวุธปืนจากร้านค้าในท้องที่ที่กำหนดไว้
ในคำขอ

3.9 ผู้ขออนุญาตนำแบบ ป. 3 ตอนที่ 3 พร้อมด้วยตอนที่ 2 (กรณีผ่อนผันให้ถือไป)
ไปซื้ออาวุธปืนจากร้านค้าในท้องที่ที่กำหนดไว้ในคำขอ เมื่อซื้ออาวุธปืนได้แล้วให้นำอาวุธพร้อม
ทั้ง ป. 3 ตอนที่ 3 ไปพบนายทะเบียนท้องที่ร้านค้าอาวุธปืนตั้งอยู่นายทะเบียนท้องที่ร้านค้าอาวุธปืน
ตั้งอยู่ตรวจสอบ ป. 3 ตอนที่ 3 และตอนที่ 2 ซึ่งนายทะเบียนท้องที่ที่ออก ป. 3 ส่งมาให้ และอาวุธ
ปืนหากถูกต้องให้ออกใบคู่มือประจำปีให้กับผู้ขออนุญาต และเก็บแบบ ป. 3 ตอนที่ 2 และ
ตอนที่ 3 ไว้เป็นหลักฐาน

3.10 ผู้ขออนุญาตนำอาวุธปืนพร้อมใบคู่มือประจำปีไปพบนายทะเบียนท้องที่
ยื่นคำขอภายใน 15 วัน

3.11 นายทะเบียนท้องที่ที่ออกใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตรวจสอบอาวุธปืนและ
ใบคู่มือประจำปีหากถูกต้องตรงกันกับเงื่อนไขในแบบ ป. 3 ก็ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน
และเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป. 4) ถ้าผิดเงื่อนไขให้งดการออกใบอนุญาตและส่งให้เจ้าหน้าที่
บุคคลอื่นต่อไป กรณีนำอาวุธปืนและใบคู่มือประจำปีไปขอรับใบอนุญาต แบบ ป. 5 เกินเงื่อนไข
เวลาในใบคู่มือ คือเกิน 15 วัน ถ้าหากไม่ถูกจับกุมดำเนินคดีในระหว่างนั้น ก็อนุโลมให้ออก
ใบอนุญาตแบบ ป. 4 ได้

3.12 เก็บค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนี้²³

ก. ปืนยาวประจูปาก ปืนอัดลม	ฉบับละ 100 บาท
ข. ปืนอื่น ๆ	ฉบับละ 500 บาท

และยกเว้นแต่ค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ได้รับเหรียญชัยสมรภูมิ สำหรับการขอมิและ
ใช้อาวุธปืนกระบอกแรก

3.13 ถ้าอาวุธปืนที่นำมาขอรับใบอนุญาตแบบ ป. 4 นั้น ยังไม่มีเครื่องหมาย
ทะเบียนให้นายทะเบียนท้องที่ทำเครื่องหมายให้ ซึ่งเครื่องหมายดังกล่าวมีลักษณะดังนี้ คือ อักษรย่อ
นาม จังหวัด ตามด้วยเลขลำดับอำเภอหรือกิ่งอำเภอของจังหวัดนั้น แล้วทับ (/) ด้วย เลขลำดับอาวุธ
ปืนที่ทำเครื่องหมายโดยนายทะเบียนท้องที่นั้นมาแล้ว เช่น ชม 01/390001

²³ กฎกระทรวง (พ.ศ. 2490) วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2490.

3.14 คัดรายการจากต้นข้าวใบอนุญาติ แบบ ป.4 ลงในทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบล เป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 แก่ผู้ขออนุญาตว่าอาจยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งการปฏิเสธเป็นหนังสือ คำอุทธรณ์ให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ และให้นายทะเบียนท้องที่ เสนอคำอุทธรณ์นั้นต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้แจ้งเป็นหนังสือ ไปยังผู้ยื่น คำขออนุญาต

การขอรับโอนอาวุธปืนจากหน่วยงานของราชการ

การยื่นคำขอ

1. ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขออนุญาตมีชื่ออยู่ใน ทะเบียนบ้านพร้อมด้วยหลักฐานเอกสารประกอบคำขออนุญาต คำขอจะต้องระบุว่าขออนุญาต รับโอนอาวุธปืน ชนิด ขนาดใด พร้อมด้วยเครื่องกระสุนปืนจำนวนเท่าใด จากหน่วยงานราชการใด อยู่ในท้องที่อำเภอ จังหวัดใด

2. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานของผู้ขออนุญาต เมื่อเห็นว่าครบถ้วนถูกต้อง ให้ผู้ขออนุญาตลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อเป็นหลักฐาน

3. เจ้าหน้าที่สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตว่าเป็นผู้ต้องห้ามออกใบอนุญาตตาม มาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 หรือไม่ และสอบสวนสภาพความเป็นอยู่หรือ สิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในคำสั่งกระทรวงมหาดไทย เช่นเดียวกับการขอซื้ออาวุธ ปืนและเครื่องกระสุนปืน และเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า

4. เจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการรับเรื่องให้ผู้ขออนุญาตไว้เป็นหลักฐาน

ขั้นตอนการพิจารณา

1. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบจากหลักฐานข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ว่าผู้ขออนุญาตเคยได้รับ อนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนมาก่อนหรือไม่ อย่างไร

2. เจ้าหน้าที่ทำความเข้าใจความเห็นเสนอนายทะเบียนพิจารณาโดยต้องคำนึงถึงหลักเกณฑ์ การพิจารณาเช่นเดียวกับการขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า

3. เจ้าหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาของนายทะเบียนให้ผู้ขออนุญาตทราบ หากนายทะเบียน มีคำสั่งอนุญาตก็ให้ออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน (แบบ ป. 3) สำหรับซื้ออาวุธปืนหรือเครื่อง กระสุนปืนส่วนบุคคล พร้อมประทับตามประจำตำแหน่งและให้ผู้ขออนุญาตพิมพ์ลายนิ้วมือ หรือเขียนชื่อตัว – ชื่อสกุลไว้ท้ายใบอนุญาตทั้ง 3 ตอน โดยนายทะเบียนต้องลงนามกำกับไว้ด้วย ทุกตอน

มอบแบบ ป. 3 ตอน 3 ให้ผู้ขออนุญาตนำไป ส่วนตอนที่ 2 ให้ส่งไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่หน่วยราชการนั้นตั้งอยู่โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ถ้าจะอนุโลมให้ผู้ขออนุญาตถือไปเองก็ต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐานในต้นขั้วใบอนุญาตดังกล่าว และลงนามรับรองแล้วแจ้งให้นายทะเบียนท้องที่ที่หน่วยงานนั้นตั้งอยู่ได้ทราบด้วย

ผู้ขออนุญาตนำใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตอนที่ 3 ไปแสดง และขอรับการโอนอาวุธปืนฯ จากหน่วยงานผู้โอน ให้หน่วยงานผู้โอนมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนท้องที่ที่หน่วยงานผู้โอนตั้งอยู่ทราบด้วย ส่วนใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตอนที่ 3 นั้น ให้มอบคืนผู้รับโอนนำไปแสดงต่อนายทะเบียนท้องที่นั้นต่อไป

เมื่อผู้ขออนุญาตได้รับมอบอาวุธปืนฯ ไปจากหน่วยงานที่โอนให้แล้วให้นำอาวุธปืนฯ ไปพบนายทะเบียนท้องที่ที่หน่วยงานผู้โอนตั้งอยู่เพื่อสลักหลังในใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตอนที่ 3 การสลักหลังจะกระทำต่อเมื่อนายทะเบียนท้องที่ที่ได้รับหนังสือแจ้งการโอนจากหน่วยงานผู้โอนและได้ตรวจสอบกับ แบบ ป. 3 ตอนที่ 2 ว่าถูกต้องตรงกันแล้ว การสลักหลังให้มีใจความว่าผู้รับโอนได้รับโอนจากหน่วยงานใด แล้วลงชื่อผู้รับโอนและนายทะเบียนท้องที่พร้อมทั้งประทับตราประจำตำแหน่ง การสลักหลังไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมและให้ใช้ใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตอนที่ 3 นั้น เสมือนใบอนุญาตประจำปืน ส่วนใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตอนที่ 2 นั้น นายทะเบียนท้องที่ที่หน่วยงานของผู้โอนตั้งอยู่เก็บไว้เป็นหลักฐาน

4. ผู้ขออนุญาตนำใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตอนที่ 3 และอาวุธปืน ไปขอรับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) จากนายทะเบียนท้องที่ที่ยื่นคำขอภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับมอบใบอนุญาตแบบ ป. 3 ตอนที่ 3 ซึ่งสลักหลังแล้ว

5. นายทะเบียนท้องที่ที่ออกใบอนุญาต แบบ ป. 3 ตรวจสอบอาวุธปืน และแบบ ป. 3 ตอนที่ 3 ที่ได้สลักหลังแล้ว หากถูกต้องตรงกันกับเงื่อนไขในแบบ ป. 3 ก็ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) ให้แก่ผู้ขออนุญาตและยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ได้รับเหรียญชัยสมรภูมิสำหรับการขอมิและใช้อาวุธปืนกระบอกแรกเช่นเดียวกับกรณีซื้ออาวุธปืนจากร้านค้า

6. หากอาวุธปืนนั้นยังไม่มีเครื่องหมายประจำอาวุธปืน (เครื่องหมายทะเบียน) ก็ให้นายทะเบียนท้องที่ที่ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) ทำเครื่องหมายให้ทันทีโดยตอกเลขทะเบียน ต่อจากลำดับเลขทะเบียนของอาวุธปืนซึ่งได้ออกโดยนายทะเบียนประจำตำบล

7. เพิ่มรายการในทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบล

8. หากนายทะเบียนไม่อนุญาต ให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้ขออนุญาตทราบเป็นหนังสือพร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 แก่ผู้ขออนุญาตว่าอาจยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับ

แจ้งการปฏิเสธเป็นหนังสือ คำอุทธรณ์ให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ และให้นายทะเบียนเสนอ คำอุทธรณ์นั้นต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ยื่นคำขอ อนุญาต

การขอรับโอนอาวุธปืนระหว่างบุคคล²⁴

การยื่นคำขอ

1. ผู้ขออนุญาตรับโอนอาวุธปืนฯ ยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ ผู้ขออนุญาตมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พร้อมหลักฐานเอกสารประกอบคำขอต้องระบุว่า จะขออนุญาต รับโอนอาวุธปืน ชนิด ขนาดใด พร้อมด้วยกระสุนจำนวนเท่าใด จากใคร อยู่ในท้องที่อำเภอใด จังหวัดใด

2. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานของผู้ขออนุญาต เมื่อเห็นว่าครบถ้วน ถูกต้อง ให้ผู้ขออนุญาตลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อเป็นหลักฐาน

3. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต ตามแบบ ป. 14 ว่าเป็นผู้ต้องห้าม ออกใบอนุญาตตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 หรือไม่ และสอบสวน สภาพความเป็นอยู่หรือสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในคำสั่งกระทรวงมหาดไทย เช่นเดียวกับการขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า

4. เจ้าหน้าที่พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ขออนุญาตเพื่อตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด

5. เจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการรับเรื่องให้ผู้ขออนุญาตไว้เป็นหลักฐาน

ขั้นตอนการพิจารณา

1. การพิจารณาคำเนินการ เช่นเดียวกับการซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า และให้เจ้าหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาของนายทะเบียนให้ผู้ขออนุญาตทราบเป็นหนังสือ หากนายทะเบียนมีคำสั่งอนุญาตก็ให้ออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน (แบบ ป. 3) สำหรับซื้ออาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคลพร้อมประทับตราประจำตำแหน่งและให้ผู้ขออนุญาตพิมพ์ ลายนิ้วมือห้วแม่มือหรือเขียนชื่อตัว – ชื่อสกุลไว้ท้ายใบอนุญาตทั้ง 3 ตอน โดยนายทะเบียนต้องลงนาม รับรองกำกับไว้ด้วยทุกตอน

เจ้าหน้าที่แจ้งผลการพิจารณาของนายทะเบียนให้ผู้ขออนุญาตทราบเป็นหนังสือ หากนายทะเบียนมีคำสั่งอนุญาตก็ให้ออกใบอนุญาตให้ซื้ออาวุธปืน (แบบ ป. 3) สำหรับซื้ออาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล พร้อมประทับตราประจำตำแหน่งและให้ผู้ขออนุญาตพิมพ์

²⁴ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 759/2494. วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2494.

ลายนิ้วมือหรือเขียนชื่อตัว – ชื่อสกุลไว้ท้ายใบอนุญาตทั้ง 3 ตอน โดยนายทะเบียนต้องลงนามรับรองกำกับไว้ด้วยทุกตอน

กรณีผู้โอนและผู้รับโอนอยู่ในท้องที่อำเภอเดียวกัน นายทะเบียนท้องที่จะต้องตรวจสอบใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) ของผู้โอนและอาวุธปืน เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้สลักหลังใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) ว่าผู้โอนได้โอนอาวุธปืนให้แก่ผู้รับโอนแล้ว และลงลายมือชื่อต่อหน้านายทะเบียน นายทะเบียนลงนามกำกับพร้อมประทับตราประจำตำแหน่งการสลักหลัง ป. 4 ไม่เสียค่าธรรมเนียมแล้วจึงออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนแบบ ป. 4 ใหม่ให้กับผู้รับโอนและเก็บใบอนุญาตการรับโอนแบบ ป. 3 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 และใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) จากผู้รับโอนตามระเบียบและแก้ไขทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบลให้เป็นปัจจุบัน

กรณีผู้โอนและผู้รับโอนอยู่ต่างท้องที่ นายทะเบียนท้องที่ที่ผู้รับโอนยื่นคำขออนุญาตฯ ออกใบอนุญาตให้รับโอนอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป. 3) ให้แล้วจะต้องมอบตอนที่ 3 ให้ผู้ขออนุญาต ส่วนตอนที่ 2 ให้ส่งไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้โอนมีภูมิลำเนาอยู่ โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ถ้าจะอนุโลมให้ผู้ขออนุญาตถือไปเองก็ต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐานในต้นขั้วของใบอนุญาตดังกล่าว และแจ้งให้นายทะเบียนท้องที่ที่ผู้โอนมีภูมิลำเนาได้ทราบด้วย

2. หากนายทะเบียนไม่อนุญาต ให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้ขออนุญาตทราบเป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 แก่ผู้ขออนุญาตว่าอาจยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการปฏิเสธเป็นหนังสือ คำอุทธรณ์ให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ และให้นายทะเบียนเสนอคำอุทธรณ์นั้นต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ยื่นคำขออนุญาต

การขอรับโอนมรดก

การยื่นคำขอ

1. ทายาทของเจ้าของมรดกหรือผู้รับพินัยกรรม ยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ขอรับโอนมรดก อาวุธปืนต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านพร้อมเอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาต คำขอจะต้องระบุว่าขอรับโอนมรดกอาวุธปืนชนิด ขนาดใด พร้อมด้วยกระสุนจำนวนรับโอนจากใครอยู่ในท้องที่ อำเภอ จังหวัดใด เพื่อวัตถุประสงค์ใด

2. เจ้าหน้าที่ดำเนินการเช่นเดียวกับการขออนุญาตซื้ออาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า หากไม่มีคำสั่งแต่งตั้งผู้จัดการมรดกหรือพินัยกรรม จะต้องสอบได้ว่ามีทายาทใดคัดค้านการขอรับโอนหรือไม่ และถ้ามีข้อโต้แย้งถึงสิทธิของทายาท ก็ให้เก็บรักษาอาวุธปืนไว้จนกว่าข้อโต้แย้งนั้นถึงที่สุด

ขั้นตอนการพิจารณา

เจ้าหน้าที่ดำเนินการเช่นเดียวกับการขอรับโอนระหว่างบุคคล

การส่งนำเข้าอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนเพื่อใช้ส่วนตัว

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต และเอกสารหลักฐานประกอบคำขอ เช่นเดียวกับการขออนุญาตซื้ออาวุธปืนจากร้านค้า

การยื่นคำขอ

1. ผู้ขออนุญาตส่ง นำเข้า ซึ่งอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืน ยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขออนุญาตมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านพร้อมหลักฐานต่าง ๆ เช่นเดียวกับกรณีซื้ออาวุธปืนจากร้านค้า และกรอกข้อความในคำขอ แบบ ป. 1 ให้มีสาระสำคัญว่าจะขออนุญาตส่งหรือนำเข้าอาวุธปืนชนิด ขนาดใด พร้อมด้วยเครื่องกระสุนปืนจำนวนเท่าใด จะส่งหรือนำเข้าจากประเทศใด เพื่อวัตถุประสงค์อะไร

2. เจ้าหน้าที่สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต เมื่อเห็นว่าครบถ้วน ถูกต้อง ให้ผู้ขออนุญาตลงลายชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อเป็นหลักฐาน

3. เจ้าหน้าที่สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต ว่าเป็นผู้ต้องห้ามตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 หรือไม่ และพิจารณาถึงสภาพความเป็นอยู่และสิ่งแวดล้อมตามหลักเกณฑ์คำสั่งกระทรวงมหาดไทย เช่นเดียวกับกรณีขอมิและใช้อาวุธปืนโดยทั่วไป

4. เจ้าหน้าที่พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ขออนุญาตส่งกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตรวจสอบประวัติอาชญากรรม

5. เจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการรับเรื่องให้ผู้ขออนุญาตใช้เป็นหลักฐาน

ขั้นตอนการพิจารณา

1. เจ้าหน้าที่ดำเนินการเช่นเดียวกับการขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า หากนายทะเบียนพิจารณาแล้วอนุญาตให้ออกใบอนุญาตให้ส่ง หรือนำเข้าซึ่งอาวุธปืน (แบบ ป. 2) แบบ ป. 2 มี 3 ตอน มอบตอนที่ 3 ให้ผู้ขออนุญาตและส่ง ป. 2 ตอนที่ 2 ไปยังอธิบดีกรมศุลกากร และเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ดังนี้

- 1.1 ใบอนุญาตให้ส่งหรือนำเข้าซึ่งอาวุธปืน กระบอกละ 30 บาท
 - 1.2 ใบอนุญาตให้ส่งหรือนำเข้าซึ่งส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ฉบับละ 20 บาท
 - 1.3 ใบอนุญาตให้ส่งหรือนำเข้าซึ่งกระสุนปืน นอกจากกระสุนปืนอัดลม จำนวนไม่เกิน หนึ่งพันนัด ฉบับละ 20 บาท ถ้าเกินกว่าหนึ่งพันนัด ให้เรียกเก็บเพิ่มอีกร้อยละ 2 บาท เศษของร้อยให้ถือเป็นร้อย
 - 1.4 ใบอนุญาตให้ส่งหรือนำเข้าซึ่งกระสุนปืนอัดลมร้อยละ 50 สตางค์ เศษของร้อยให้ถือเป็นร้อย
2. นายทะเบียนท้องที่ที่มีหนังสือแจ้งกระทรวงมหาดไทยให้ทราบถึงเลขที่ใบอนุญาตวันเดือน ปี ที่ออก ป. 2 ชนิด ขนาด ประเทศที่ส่งหรือนำเข้า
 3. นายทะเบียนท้องที่ออกใบอนุญาตไปแล้ว ต่อมาผู้ขออนุญาตประสงค์จะเปลี่ยนชนิด ขนาด จำนวน ประเทศ และสถานที่ซื้อ ก็ให้ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอ (แบบ ป. 1) ขอเปลี่ยนแปลงรายการต่อนายทะเบียนท้องที่ด้วยทุกราย นายทะเบียนท้องที่พิจารณาแล้วหากอนุญาตก็ต้องแจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบด้วย
 4. หากนายทะเบียนไม่อนุญาต ให้เจ้าหน้าที่แจ้งผู้ขออนุญาตทราบเป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 แก่ผู้ขออนุญาตว่าอาจยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการปฏิเสธเป็นหนังสือ คำอุทธรณ์ให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ และให้นายทะเบียนเสนอคำอุทธรณ์นั้นต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังคำขออนุญาต
 5. กรมศุลกากรจะมอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ให้ผู้ขออนุญาตโดยจะออกใบมอบให้ผู้ขออนุญาต
 6. ผู้ขออนุญาตต้องนำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน พร้อมใบมอบจากกรมศุลกากรไปแสดงต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอ ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่รับมอบไปจากพนักงานของกรมศุลกากร
 7. นายทะเบียนท้องที่ที่จะต้องตรวจสอบใบมอบ และอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ดังกล่าว หากถูกต้องก็ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. 4) ให้แก่ผู้ขออนุญาต
 8. เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามปกติ
 9. เพิ่มรายการในทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบล
- การขออนุญาตนำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนเข้ามาในราชอาณาจักรส่วนตัวชั่วคราว และขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนชั่วคราว

ในการนำเข้าอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนให้ผู้นำเข้าแจ้งเป็นหนังสือ และส่งมอบอาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนไว้แก่พนักงานศุลกากร ณ ด่านแรกที่มาถึง เมื่อพนักงานศุลกากรได้รับหนังสือแจ้งและรับมอบอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนไว้แล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ใกล้ที่สุด (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490)

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต

ผู้ขออนุญาตต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับการขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า

เอกสารหลักฐานประกอบคำขอ

เช่นเดียวกับการขออนุญาตซื้ออาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจากร้านค้า หากผู้ขออนุญาตเป็นเจ้าของหน้าที่การทูตต้องมีหนังสือรับรองจากกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยด้วย

การยื่นคำขอ

1. ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขออนุญาตมีถิ่นที่อยู่ คำขอต้องระบุว่า จะขออนุญาตนำเข้าอาวุธปืนประเภท ชนิด ขนาดใด พร้อมเครื่องกระสุนปืนจำนวนเท่าใดจากประเทศใด เพื่อวัตถุประสงค์อะไร

2. เจ้าหน้าที่ดำเนินการเช่นเดียวกับการขออนุญาตสั่ง นำเข้าอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนเพื่อใช้ส่วนตัว

ขั้นตอนการพิจารณา

1. เจ้าหน้าที่ดำเนินการเช่นเดียวกับการขออนุญาตสั่ง นำเข้าอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนเพื่อใช้ส่วนตัว ถ้านายทะเบียนท้องที่พิจารณาแล้วอนุญาตก็ออกใบอนุญาตให้นำเข้าซึ่งอาวุธปืนฯ (แบบ ป. 2) ให้มอบ ป. 2 ตอนที่ 3 ให้ผู้ขออนุญาต ส่งแบบ ป. 2 ตอนที่ 2 ไปยังอธิบดีกรมศุลกากร หรือนายทะเบียนท้องที่เก็บรักษาอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนนั้นอยู่ และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ป. 2 เช่นเดียวกับการสั่งนำเข้าซึ่งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนเพื่อใช้ส่วนตัว

หากพิจารณาแล้วไม่อนุญาตให้นายทะเบียนสั่งเป็นหนังสือให้ผู้นำเข้าส่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนนั้นกลับออกนอกราชอาณาจักรภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน และไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ผู้นำเข้าได้รับคำสั่ง ในกรณีที่ไม่สามารถแจ้งนำเข้าทราบได้ให้นายทะเบียนโฆษณาคำสั่งนั้นทางหนังสือพิมพ์และปิดประกาศในที่เปิดเผยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน เมื่อพ้นกำหนดให้ถือว่า ผู้นำเข้าได้ทราบคำสั่งนั้นแล้ว (มาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490)

2. ถ้าผู้ขอได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ให้พนักงานของกรมศุลกากรหรือนายทะเบียนท้องที่ที่เก็บรักษาอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนนั้นอยู่ มอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนให้แก่ผู้ขออนุญาตพร้อมด้วยใบมอบ

3. ให้ผู้ขอได้รับอนุญาตนำเข้าอาวุธปืนและใบมอบไปยื่นคำขอรับใบอนุญาต ภายในกำหนด 60 วัน นับแต่วันที่รับแจ้งความการอนุญาตนั้นเป็นหนังสือ (วันที่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าตามแบบ ป. 2)

4. นายทะเบียนท้องที่ที่ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอ จะต้องตรวจใบมอบ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนดังกล่าว หากถูกต้องก็ออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนชั่วคราว (แบบ ป. 4) และเรียกเก็บค่าธรรมเนียมฉบับละ 10 บาท ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนชั่วคราว มีอายุการใช้ได้ 6 เดือน นับแต่วันออก

5. เพิ่มรายการในทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบล และรายงานกระทรวงมหาดไทย การขออนุญาตให้ผู้อื่นมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนเพื่อรักษาทรัพย์สินของตนเอง บุคคลใดมีความประสงค์ให้ผู้อื่นมีและใช้อาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืน ที่ตนได้รับอนุญาตไว้สำหรับรักษาทรัพย์สินของตนเองซึ่งต้องใช้ให้ผู้อื่นดูแลหรือต้องส่งนำเข้า หรือซื้ออาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนเพื่อความประสงค์นั้น อาจขอรับหนังสืออนุญาตพิเศษจากนายทะเบียนท้องที่ บุคคลนั้นมีถิ่นที่อยู่หนังสืออนุญาตนี้นายทะเบียนจะออกให้ได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไว้

คุณสมบัติของผู้รับมอบอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน

ผู้รับมอบอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน

เอกสารหลักฐานประกอบคำขอ

ใช้เอกสารหลักฐานเช่นเดียวกับการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืน โดยต้องนำอาวุธปืนที่จะมอบให้ผู้อื่นใช้และใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป. 4) เพื่อตรวจสอบด้วย

การยื่นคำขอ

ผู้ประสงค์จะให้บุคคลอื่นมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ที่ตนเองได้รับอนุญาตสำหรับรักษาทรัพย์สินของตนเองยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน พร้อมใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) และกรอกข้อความในคำขอ ป. 1 ให้มีสาระสำคัญว่ามีความประสงค์ให้ผู้ใดมีและใช้อาวุธปืนชนิด ขนาดใด เลขหมายประจำอาวุธปืน เครื่องหมายทะเบียน เพื่อใช้สำหรับรักษาทรัพย์สินที่ใด ตั้งแต่วันที่เท่าใดถึงวันที่เท่าไร

ขั้นตอนการพิจารณา

เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเช่นเดียวกับการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน เมื่อนายทะเบียนท้องที่มีคำสั่งเป็นอย่างไร ให้ทำเรื่องพร้อมทั้งความเห็นเสนอขออนุมัติต่อ เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แต่งตั้งไว้ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้แก่

1. ปลัดกระทรวงมหาดไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ผู้ว่าราชการจังหวัด ในเขตจังหวัดอื่น

เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้นายทะเบียนท้องที่ออกหนังสืออนุญาตพิเศษให้แก่ผู้ขออนุญาต และการออกหนังสือดังกล่าว ไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

หากนายทะเบียนท้องที่พิจารณาแล้วไม่อนุมัติ ให้แจ้งผู้ขออนุญาตทราบเป็นหนังสือ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 แก่ผู้ขออนุญาต ว่าอาจยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับการแจ้ง การปฏิเสธเป็นหนังสือ คำอุทธรณ์ให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่ และให้นายทะเบียนเสนอ คำอุทธรณ์ นั้น ต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ยื่นคำขออนุญาต

3.2.4 การขอรับใบอนุญาตอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า

คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต²⁵

1. เป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ
2. ไม่เป็นบุคคลซึ่งไม่สามารถใช้อาวุธได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพ
3. ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นคนวิกลจริต
4. ประกอบสัมมาอาชีพ มีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ที่ขออนุญาต และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรไม่น้อยกว่า 6 เดือน และมีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ขออนุญาต
5. ไม่เป็นบุคคลที่มีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน
6. ไม่เคยต้องโทษจำคุกในฐานความผิดที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

²⁵ กฎกระทรวง ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2550). วันที่ 7 ธันวาคม 2550.

6.1 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญาดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 หรือมาตรา 293 ถึงมาตรา 303

(ข) มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพ้นโทษยังไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นหรือเพื่อป้องกันหรือโดยถูกขู่ขู่โทษ

6.2 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มาตรา 7 มาตรา 24 มาตรา 33 หรือมาตรา 38

6.3 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปในระหว่างห้าปีนับย้อนหลังขึ้นไปจากวันยื่นคำขอสำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ใน 6.1 (ก) และ (ข) เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

7. ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลให้ปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป หรือจำคุก แม้แต่ครั้งเดียวฐานความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2477 และพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 และพ้นโทษครั้งสุดท้ายไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันยื่นคำขออนุญาต

เอกสารหลักฐานประกอบคำขออนุญาต

1. บัตรประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนา
2. ทะเบียนบ้าน พร้อมสำเนา
3. สำเนาทะเบียนบ้านของสถานที่ตั้งร้านค้า
4. หนังสืออนุญาตให้ใช้สถานที่ตั้งทำการค้าออกให้โดยเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือผู้มีอำนาจ

5. ใบทะเบียนการค้า ทะเบียนพาณิชย์ หรือหนังสือบริคณห์สนธิ

6. บัญชีสำหรับลงรายการยอดอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป. 8) ของรอบปีที่ผ่านมา

หลักเกณฑ์การพิจารณาการออกใบอนุญาตทำการค้า จำหน่าย ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน

1. ผู้ขออนุญาตต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ต้องห้ามตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มีความประพฤติเป็นที่ไว้วางใจให้ทำการค้า จำหน่าย ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ได้ ให้เจ้าพนักงานพิมพ์ลายนิ้วมือตรวจสอบว่าเคยมีประวัติอย่างไรมาก่อนหรือไม่

2. ผู้ขออนุญาตต้องเป็นผู้มีหลักทรัพย์เป็นหลักประกันพอที่จะตั้งร้านค้าเพื่อทำการค้าจำหน่าย ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะอาคารปีน เครื่องกระสุนปืนได้ โดยให้สอบสวนให้แน่ชัดว่าผู้ขออนุญาตมีทรัพย์สินเท่าใด หรือหลักทรัพย์อย่างใด ราคาเท่าใด เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ขออนุญาต แต่ผู้เดียวหรือมีกรรมสิทธิ์ร่วมกับบุคคลอื่น

3. สถานที่ทำการค้าต้องเป็นที่มั่นคงแข็งแรง เหมาะสม และตั้งอยู่ในย่านการค้า สะดวกแก่การควบคุมตรวจตราของนายทะเบียนท้องที่และเจ้าพนักงาน

4. บุคคลเดียวกัน หรือบุคคลกับนิติบุคคลที่มีผู้จัดการเป็นบุคคลเดียวกัน หรือ นิติบุคคลกับนิติบุคคลที่มีผู้จัดการเป็นบุคคลเดียวกัน จะได้รับใบอนุญาตให้ทำการค้าและจำหน่าย อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนในสถานที่ทำการค้าเดียวกันได้ รวมทั้งสิ้นไม่เกิน 5 ใบอนุญาต เฉพาะสถานที่ทำการค้าที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร และไม่เกินหนึ่งใบอนุญาตสำหรับ ในจังหวัดอื่น

5. ให้ทำการสืบสวนสอบสวนผู้ขออนุญาต แล้วส่งสำนวนทั้งหมดพร้อมด้วยคำขอรับอนุญาตไปยังกระทรวงมหาดไทย เพื่อประกอบการพิจารณาทุกคราวที่มีการขออนุญาต

6. ผู้มีใบอนุญาตให้ทำการค้าอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ให้คงถือใบอนุญาตได้เพียง รายละ 1 ใบอนุญาต

การยื่นคำขอ

1. ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ดำเนินกิจการพร้อมด้วย เอกสารหลักฐานประกอบคำขอ คำขอจะต้องขออนุญาตมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้าและขอใบอนุญาตให้จำหน่ายอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนเพื่อการค้า

2. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานของผู้ขออนุญาต เมื่อเห็นว่าครบถ้วนถูกต้อง ให้ผู้ขออนุญาตลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องเพื่อเป็นหลักฐาน

3. เจ้าหน้าที่สอบสวนคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต ว่าเป็นผู้ต้องห้ามออกใบอนุญาต ตามมาตรา 13 และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 หรือไม่ในประเด็น ดังต่อไปนี้

3.1 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 หรือมาตรา 298 ถึงมาตรา 303

(ข) มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพันธโทษยังไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันพ้นโทษถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นและเพื่อป้องกัน หรือโดยชั่วโยทสะ

3.2 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุก สำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2477 มาตรา 7 มาตรา 11 ถึงมาตรา 22 มาตรา 24 มาตรา 19 มาตรา 33 หรือมาตรา 38

3.3 ไม่เป็นบุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไป ในระหว่างห้าปีนับย้อนหลังขึ้นไปจากวันที่ยื่นคำขอสำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากบัญญัติไว้ในข้อ 3.1 และ 3.2 เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือผิดลหุโทษ

3.4 ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาล ให้ปรับตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปหรือจำคุก แม้แต่ครั้งเดียวฐานกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2477 และพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490

4. เจ้าหน้าที่พิมพ์ลายนิ้วมือผู้ขออนุญาต เพื่อตรวจสอบประวัติการกระทำความผิด

5. เจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการรับเรื่องให้ผู้ขออนุญาตไว้เป็นหลักฐาน

ขั้นตอนการพิจารณา

1. เจ้าหน้าที่จัดส่งแบบพิมพ์ลายนิ้วมือของผู้ขออนุญาตไปกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อตรวจสอบประวัติการต้องหาคดีอาญา

2. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบัญชีตามแบบ ป. 8 กับสมุดทะเบียนสังอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนแล้วบันทึกการตรวจสอบเพื่อเสนอนายทะเบียนท้องที่

3. นายทะเบียนออกตรวจสอบสถานที่แล้วทำความเห็นเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา

4. กระทรวงมหาดไทยแจ้งผลการพิจารณาให้นายทะเบียนท้องที่ทราบ หากพิจารณาอนุมัติก็ให้นายทะเบียนท้องที่ออกใบอนุญาตให้จำหน่ายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป. 5) และใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า (แบบ ป. 3)

หากพิจารณาแล้วไม่อนุมัติ นายทะเบียนท้องที่ที่จะต้องแจ้งผลให้ผู้ขออนุญาตทราบเป็นหนังสือ

3.2.5 การควบคุมการพกพาอาวุธปืน

พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 ห้ามมิให้ผู้ใดพกพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องมีอาวุธติดตัวเมื่อมีเหตุจำเป็น และเร่งด่วนตามสมควรแก่พฤติการณ์²⁶

ไม่ว่ากรณีใด ห้ามมิให้พกพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนำสการ การรื่นเริง การมหรสพหรือการอื่นใด

ผู้ที่ได้รับการยกเว้นให้พกพาอาวุธปืนได้

(1) เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหาร และตำรวจ ซึ่งอยู่ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่

(2) ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่มีและใช้ในการป้องกันและรักษาทรัพย์สินอันสำคัญของรัฐ

(3) ประชาชนผู้ได้รับมอบให้มีและใช้อาวุธปืน ซึ่งอยู่ในระหว่างการช่วยเหลือราชการ และมีเหตุจำเป็นต้องมีและใช้อาวุธปืนในการนั้น

เจ้าพนักงานต่อไปนี้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน มีอาวุธปืนติดตัวไปได้ตามความที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้

(1) อธิบดีกรมตำรวจ สำหรับในเขตกรุงเทพมหานครและทั่วราชอาณาจักร

(2) ผู้ว่าราชการจังหวัด เฉพาะภายในเขตจังหวัดของตน และเฉพาะผู้มีถิ่นที่อยู่ในเขตจังหวัดนั้น

เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือถ้าผู้รับใบอนุญาตแสดงตนให้เป็นที่หวาดเสียวต่อประชาชน ผู้ออกใบอนุญาตจะสั่งพักใช้ใบอนุญาตที่ออกให้ตามมาตรานี้ โดยมีกำหนดระยะเวลา หรือสั่งเพิกถอนได้

นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยังได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพาและใช้อาวุธปืนของพนักงานฝ่ายปกครอง ให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาวุธปืน โดยบัญญัติให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ทหาร และตำรวจ ซึ่งอยู่ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ สามารถพาอาวุธปืนติดตัวได้โดยไม่ต้องขออนุญาต จากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

²⁶ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพกและใช้อาวุธปืนของพนักงานฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551.

พนักงานฝ่ายปกครอง หมายความว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามมาตรา 2 (16) และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามมาตรา 2 (17) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เฉพาะในส่วนของการตรวจมหาดไทย และให้หมายความรวมถึง กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนันด้วย โดยปฏิบัติหน้าที่หรือเป็นผู้ช่วยเหลือราชการในการป้องกันประเทศ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และรักษาทรัพย์สินชั้นสำคัญของรัฐ

พนักงานฝ่ายปกครองและผู้ปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นผู้ช่วยเหลือราชการต้องมีการปฏิบัติหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรจากปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ โดยอยู่ระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

ผู้มีอำนาจออกหนังสือรับรองการพาและใช้อาวุธปืนได้ตามระเบียบนี้

(1) ปลัดกระทรวงมหาดไทย สำหรับข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร และทั่วราชอาณาจักร

(2) อธิบดีกรมการปกครอง สำหรับข้าราชการกรมการปกครอง สมาชิกกองอาสา รักษาดินแดน และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในกองบัญชาการกองอาสา รักษาดินแดน

(3) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือราชการในการป้องกันประเทศ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เฉพาะในเขตจังหวัด

(4) นายอำเภอ สำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือราชการในการป้องกันประเทศ รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เฉพาะในเขตอำเภอ

การพาและใช้อาวุธปืนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้พาไปด้วยความระมัดระวัง อย่าให้เป็นที่หวาดเสียวแก่ประชาชน ให้พาโดยมิดชิด และมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ และหนังสือรับรองการพาและใช้อาวุธปืนของพนักงานฝ่ายปกครองติดตัวไปด้วย เพื่อแสดงตนว่าเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

3.2.6 การควบคุมใบอนุญาตสำหรับอาวุธปืน

(1) ใบอนุญาตให้ซื้อ (ป. 3) มีอายุหกเดือนนับแต่วันที่ออก²⁷

(2) ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป. 4) มีอายุตลอดเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นเจ้าของอาวุธปืนนั้น

(3) ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนชั่วคราว (ป. 4) มีอายุหกเดือนนับแต่วันที่ออก

²⁷ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 มาตรา 23.

(4) ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนเพื่อเก็บ (ป. 4) มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันออก

(5) ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนเพื่อเก็บ (ป. 4) มีอายุตลอดเวลาที่ผู้รับใบอนุญาตนั้นไว้เพื่อเก็บ

(6) ใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว (ป. 12) มีอายุหนึ่งปี นับแต่วันออก

3.2.7 การควบคุมภายหลังได้รับอนุญาต

ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนคนใดย้ายถิ่นที่อยู่ ให้แจ้งการย้ายแก่นายทะเบียนท้องที่ ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันย้ายและถ้าย้ายไปอยู่ต่างท้องที่ ให้แจ้งการย้ายแก่นายทะเบียนท้องที่ใหม่ให้ทราบภายใน สิบห้าวัน นับแต่วันที่ย้ายไปถึงอีกด้วย

การแจ้งย้ายอาวุธปืน

เอกสารหลักฐานประกอบคำขอ

1. ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน (แบบ ป. 4)

2. อาวุธปืน

3. ทะเบียนบ้าน พร้อมสำเนา

4. บัตรประจำตัวประชาชน พร้อมสำเนา

การแจ้งย้ายออก

1. ผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่อาวุธปืนขึ้นทะเบียนอยู่ภายใน 15 วัน นับแต่วันย้ายออก พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานที่กำหนด

2. นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบอาวุธปืน ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) ทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบล หากหลักฐานถูกต้องให้บันทึกลงในใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) และประทับตราไว้เป็นหลักฐาน แล้วคืนใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอ

3. จำหน่ายรายการในทะเบียนประจำตำบล และคืนขั้วใบอนุญาต

การแจ้งย้ายเข้า

1. ผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 ต่อนายทะเบียนท้องที่ที่ย้ายเข้าไปอยู่ใหม่ภายใน 15 วัน นับแต่วันย้ายเข้า พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานที่กำหนดและใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) ที่ได้บันทึกแจ้งย้ายออกจากนายทะเบียนท้องที่เดิมแล้ว

2. นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบอาวุธปืน ใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) และทะเบียนบ้าน หากหลักฐานถูกต้องให้บันทึกลงในใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) และประทับตราไว้เป็นหลักฐาน แล้วคืนใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอ

3. ลงรายการในทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบล

การออกใบแทนและคำขอคัดสำเนา กรณีใบอนุญาตสูญหายหรือเสียหาย

เมื่อใบอนุญาตสูญหาย หรือลบเลือนอ่านไม่ออก ให้ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับ ใบอนุญาตแทนใบอนุญาตต่อนายทะเบียนท้องที่ ภายใน สามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบเหตุ นั้น ถ้านายทะเบียนเห็นว่ามิใช่เหตุผลเชื่อถือได้ก็ให้ออกใบแทนให้ ตามใบอนุญาตเดิม

การออกใบแทน

เอกสารหลักฐานประกอบคำขอ

1. ใบอนุญาต หรือสำเนาใบอนุญาต
2. บัตรประจำตัวประชาชน
3. สำเนาใบแจ้งความที่ปรากฏ วัน เดือน ปี ที่สูญหาย
4. อารูปรึ้น (กรณีขอออกใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อารูปรึ้น)

การขอคัดสำเนาใบอนุญาต

เอกสารหลักฐานประกอบคำขอ

1. บัตรประจำตัวประชาชน
2. เอกสารแสดงการมีส่วนได้เสียกับผู้รับใบอนุญาต

ขั้นตอนการดำเนินการ

1. ผู้ขออนุญาตยื่นคำขอตามแบบ ป. 1 แสดงความจำนงขอออกใบแทน หรือ สำเนาใบอนุญาตแล้วแต่กรณี ถ้าใบอนุญาตเดิมชำรุดก็ให้แสดงส่วนที่เหลือถ้าหาจะต้องแสดงสำเนา ใบแจ้งความให้ ปรากฏ วัน เดือน ปี ที่หาย

2. นายทะเบียนท้องที่ตรวจสอบหลักฐานกับต้นขั้วใบอนุญาตเดิมและทะเบียนอารูปรึ้น ประจำตำบล ถ้าเป็นอารูปรึ้นที่ขึ้นทะเบียนไว้ที่อื่นให้ขอสำเนาต้นขั้วมาประกอบ และเรียกอารูปรึ้น มาตรวจสอบด้วยหากพิจารณาแล้วเห็นว่ามิใช่เหตุผลเป็นที่เชื่อถือได้ก็ให้ออกใบแทนตามเงื่อนไขของ ใบอนุญาตเดิม

3. การออกใบแทน ให้ใช้แบบพิมพ์ปกติ แต่แยกเล่มเขียนด้วยหมึกสีแดงด้านบนของ แบบพิมพ์ว่า “ใบแทน” และหมายเหตุไว้ในใบแทนนั้นด้วยว่า “ออกใบแทนตามใบอนุญาต ฉบับเดิม ที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....” การออกใบแทนจะต้อง ออกให้ตรงกับเงื่อนไขที่ลงในใบอนุญาตเดิม เช่น ชนิด ขนาด หมายเลข เครื่องหมายทะเบียนอารูปรึ้น ชื่อผู้รับใบอนุญาต วันสิ้นอายุใบอนุญาต การลงชื่อตำแหน่งในแบบพิมพ์ ของนายทะเบียนท้องที่ นั้น เป็นหน้าที่ของนายทะเบียนท้องที่ปัจจุบันที่ออกใบแทนเป็นผู้ลงชื่อ และประทับตราประจำ ตำแหน่ง

4. กรณีผู้ขออนุญาตยื่นคำขอออกใบแทนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) เนื่องจากใบอนุญาตเดิมสูญหายและทางอำเภอไม่สามารถจะออกใบแทนให้ได้ เพราะต้นฉบับใบอนุญาตและทะเบียนที่เก็บรักษาไว้สูญหาย เช่น กรณีที่ว่าการอำเภอถูกไฟไหม้ กรณีนี้กระทรวงมหาดไทยได้วางแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

4.1 ให้ผู้นำนำอาวุธปืนที่จะออกใบแทน (แบบ ป. 4) มาตรวจสอบเพื่อที่จะได้ทราบว่าเป็นอาวุธปืนที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่

4.2 สอบสวนผู้ขอและพยาน 2 ปาก เพื่อยืนยันว่าเป็นที่ขอใบแทนนั้นเป็นปืนของผู้ขอซึ่งได้ครอบครองมาถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และได้มีการโอนหรือจดทะเบียนเครื่องหมายไว้ ณ ท้องที่ใดบ้าง ถ้าปรากฏว่าเป็นอาวุธปืนที่จดทะเบียนเครื่องหมายไว้ในท้องที่อื่นก็ให้ขอสำเนาแบบ ป. 4 ไปยังนายทะเบียนท้องที่ที่ทำเครื่องหมายอาวุธปืนไว้เพื่อนำมาออกใบแทนให้แก่ผู้ขอ แต่ถ้าเป็นอาวุธปืนที่ออกใบอนุญาตให้ในท้องที่นั้นก็ให้นายทะเบียนสอบสวนรายละเอียดข้อเท็จจริงของอาวุธปืนดังกล่าว

4.3 เมื่อนายทะเบียนสอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นอาวุธปืนที่ผู้ร้องได้ครอบครองไว้ถูกต้องตามกฎหมายก็ให้นายทะเบียนออกใบแทน (แบบ ป. 4) ให้โดยกรอกรายการของอาวุธปืนในใบแทน และเมื่อออกใบแทนไปแล้วให้นายทะเบียนทำบัญชีต้นฉบับทะเบียนใหม่เพื่อเป็นหลักฐานคร่าวต่อไป

ใบอนุญาตที่ออกให้ตามกฎหมายอาวุธปืน ให้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้รับใบอนุญาต ห้ามมิให้โอนอาวุธปืนให้แก่ผู้ที่มีได้รับใบอนุญาต ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตตาย ให้ผู้ซึ่งมีอาวุธปืน หรือใบอนุญาตของผู้ตายตกอยู่ในความครอบครองแจ้งการตายต่อนายทะเบียนท้องที่ซึ่งตนอยู่ หรือนายทะเบียนท้องที่ที่ออกใบอนุญาตหรือนายทะเบียนท้องที่ที่ผู้รับใบอนุญาตตาย ภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบการตายของผู้รับใบอนุญาต

นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เก็บรักษาอาวุธปืนของผู้รับใบอนุญาตที่ตายไว้อย่างไร และ ณ ที่ใดสมควรแก่กรณี และถ้ามีข้อโต้เถียงถึงเรื่องสิทธิของทายาท ก็ให้เก็บรักษาไว้จนกว่าข้อโต้เถียงนั้นถึงที่สุด

3.2.8 การควบคุมโดยการเพิกถอนใบอนุญาตและการรับอาวุธปืน

ผู้รับใบอนุญาตคนใดตกเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ ให้แจ้งพฤติการณ์นั้น และส่งมอบอาวุธปืน และใบอนุญาตให้แก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้า และให้นายทะเบียนท้องที่หรือรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสีย หรือถ้าปรากฏว่าผู้ใดรับใบอนุญาตเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ ให้นายทะเบียนท้องที่หรือรัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้นเสีย

เมื่อได้รับคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้แล้วให้ผู้รับใบอนุญาตส่งมอบอาวุธปืน และใบอนุญาตแก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้า

การเพิกถอนใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (แบบ ป. 4) ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มีขั้นตอนการเพิกถอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การตรวจสอบหรือแสวงหาข้อเท็จจริง

(1) รวบรวมข้อเท็จจริง และพิจารณาว่าผู้รับใบอนุญาต (แบบ ป. 4) มีการกระทำที่เป็นเหตุให้นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ตามมาตรา 65 มาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 หรือไม่ เช่น การขาดคุณสมบัติตามมาตรา 13 หรือกรณีเป็นผู้มีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การซื้อขาย สนับสนุน คุ่มครอง ช่วยเหลือ หรือแสวงหาผลประโยชน์กับยาเสพติด ซึ่งถือว่าเป็นการประพฤติก่อร้ายแรงอันอาจกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยหรือการนำอาวุธปืนที่ได้รับใบอนุญาตไปตัดแปลงแก้ไขให้เป็นปืนยิงกล ซึ่งขัดต่อกฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 เป็นต้น

(2) กรณีที่ข้อเท็จจริงไม่ต้องด้วย (1) แต่มีพฤติการณ์อันสมควรสงสัยว่าผู้รับใบอนุญาตคนใดจะเป็นผู้ต้องห้ามในการออกใบอนุญาตตามมาตรา 13 (7) (8) หรือ (9)ให้นายทะเบียนท้องที่พิจารณาดำเนินการเรียกประกันหรือทัณฑ์บนจากผู้นั้นด้วยตามมาตรา 98 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 โดยดำเนินการทางปกครองเช่นเดียวกับการเพิกถอนใบอนุญาต (แบบ ป. 4)

ขั้นตอนที่ 2 การให้โอกาสผู้รับใบอนุญาตทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้ง

เตรียมการออกคำสั่งทางปกครองที่อาจกระทบสิทธิของผู้รับใบอนุญาต (คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ฯ หรือการเรียกประกันหรือทัณฑ์บน โดยแจ้งข้อเท็จจริงให้ผู้รับใบอนุญาตได้รับทราบอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนตามนัยมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ขั้นตอนที่ 3 การพิจารณาข้อเท็จจริง

หากผู้รับใบอนุญาตไม่ได้แย้ง หรือโต้แย้งพร้อมแสดงผลมาแล้ว ให้ประมวลข้อเท็จจริง รวมทั้งข้อโต้แย้งและเหตุผลของผู้รับใบอนุญาต (หากมี) ว่ารับฟังได้เพียงใดและมีเหตุผลเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ เพื่อเป็นข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนท้องที่

ขั้นตอนที่ 4 การออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตฯ

(1) กรณีนายทะเบียนท้องที่เป็นผู้ออกคำสั่งทางปกครองเพิกถอนใบอนุญาตฯ ซึ่งต้องประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิง ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลยพินิจ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งตามนัยมาตรา 37 มาตรา 40 และมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และแจ้งให้ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวส่งมอบอาวุธปืนและใบอนุญาต (แบบ ป. 4) ให้แก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้า หากฝ่าฝืนให้ดำเนินคดีอาญาตามมาตรา 66 ประกอบมาตรา 72 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490

(2) กรณีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ออกคำสั่งทางปกครองเพิกถอนใบอนุญาตฯ ซึ่งต้องประกอบไปด้วยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้อกฎหมายที่อ้างอิงข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลยพินิจตามนัยมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการปกครอง พ.ศ. 2539 พร้อมทั้งแจ้งสิทธิการฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามนัยมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยไม่ต้องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา 40 และมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 และแจ้งให้ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวส่งมอบอาวุธปืน และใบอนุญาต (แบบ ป. 4) ให้แก่นายทะเบียนท้องที่โดยไม่ชักช้า หากฝ่าฝืนให้ดำเนินคดีอาญาตามมาตรา 66 ประกอบมาตรา 72 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490

(3) บันทึกรการเพิกถอนทางทะเบียนสารบบทะเบียนอาวุธปืนประจำตำบล และในระบบข้อมูลออนไลน์

ขั้นตอนที่ 5 การดำเนินการเกี่ยวกับอาวุธปืนที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว

(1) เมื่อมีการส่งมอบอาวุธปืนตามขั้นตอนที่ 4 แล้ว ให้ดำเนินการโอนอาวุธปืนหรือจัดการขายทอดตลาดตามมาตรา 67 แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490

(2) รายงานกรมการปกครอง (ผ่านจังหวัด) เพื่อบันทึกรการเพิกถอนทางทะเบียน

(3) แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เช่น สถานีตำรวจท้องที่ที่แจ้งพฤติการณ์การกระทำผิดของผู้รับใบอนุญาต

การรับอาวุธปืน

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ที่ส่งเข้ามาในราชอาณาจักร โดยไม่มีผู้รับใบอนุญาตให้ส่งให้ตกเป็นของแผ่นดิน แต่ถ้าภายในสี่เดือนนับแต่วันที่ของเข้ามาถึง ผู้ส่งได้ยื่นคำร้องขอกลับออกนอกราชอาณาจักร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะสั่งอนุญาตก็ได้ เมื่อเป็นที่พอใจว่าผู้ส่งไม่มีส่วนในการกระทำผิดกฎหมาย

3.2.9 การควบคุมโดยการตรวจสอบ

การควบคุมโดยการตรวจสอบการมีและ การใช้อาวุธปืนตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 มีกระบวนการตรวจสอบตั้งแต่ยื่นคำร้องขอใบอนุญาตโดยเจ้าหน้าที่ทางทะเบียนเป็นผู้ขออนุญาตตลอดจนถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เมื่อไม่มีการอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน

(1) เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องจะต้องตรวจสอบคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย และมีเอกสารครบถ้วน ตรวจสอบอาวุธปืนว่ามีการสวมทะเบียนหรือการปลอมปืนหรือไม่ ตรวจสอบประวัติอาชญากรโดยการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือจะต้องไปตรวจสอบกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หากมีข้อสงสัยจะต้องมีการตรวจสอบบุคคลอื่นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเอกสารบุคคล หรืออาวุธปืน เมื่อได้ความชัดเจนทั้งในเรื่องของคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต และเรื่องของอาวุธปืนก็รวบรวมเอกสารเสนอนายทะเบียนเพื่ออนุญาตต่อไป

(2) นายทะเบียนอาวุธปืน เมื่อได้รับเอกสารการขออนุญาตมีและใช้อาวุธปืนจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบเอกสารและคุณสมบัติในเบื้องต้นแล้ว นายทะเบียนจะพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตต้องเป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของนายทะเบียน เช่น มีอาวุธปืนกระบอกแรก หรือหลายกระบอก การขอใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใด อาวุธปืนมีขนาดร้ายแรงหรือไม่ มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดหรือไม่ หรือเป็นผู้รักษาความสงบเรียบร้อย อาวุธปืนที่ขออนุญาตซ้ำขนาดที่เคยมีอยู่หรือไม่

กรณีการใช้ดุลพินิจของนายทะเบียนดังกล่าว ถึงแม้จะผ่านขั้นตอนการพิจารณาทุกขั้นตอนจนถึงขั้นตอนที่นายทะเบียนจะพิจารณาเพื่ออนุญาตแล้วก็ตาม หากนายทะเบียนใช้ดุลพินิจแล้ว เห็นสมควรให้ชี้แจง ตรวจสอบ สอบสวน หรือให้แสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมให้ถือว่าเป็นกรณีที่ไม่เข้าลักษณะที่จะพิจารณาตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น

(3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจในการตรวจสอบการพิจารณาของนายทะเบียน ถ้านายทะเบียนท้องที่ปฏิเสธการออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ยื่นคำขอใบอนุญาตอาจอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในกำหนด สามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งการปฏิเสธเป็นหนังสือ คำอุทธรณ์ให้ยื่นต่อนายทะเบียนท้องที่และให้นายทะเบียนเสนอคำอุทธรณ์นั้นต่อรัฐมนตรีโดยมิชักช้า คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้แจ้งเป็นหนังสือ ไปยังผู้ยื่นคำขอใบอนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

3.2.10 มาตรการการควบคุมโดยการลงโทษ

พระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ พ.ศ. 2490 ให้กำหนดโทษเพื่อการควบคุมการกระทำผิดเกี่ยวกับการมีและใช้อาวุธปืนไว้ 2 ประเภท คือ โทษปรับ และโทษจำคุก ได้บัญญัติบทกำหนดโทษไว้ส่วนหนึ่งต่างหาก โทษปรับ และจำคุกได้กำหนดโทษขั้นต่ำและขั้นสูงไว้ ดังนี้²⁸

ผู้ใด ทำซ้ำ มี ใช้ ตั้ง หรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ ต้องระวางโทษตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

ถ้ามีส่วนใดส่วนหนึ่งของอาวุธปืนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเครื่องกระสุนปืน ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน สิบปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้ามีอาวุธปืนของผู้อื่นซึ่งได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้ตามกฎหมาย ผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่ หกเดือน ถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ หนึ่งพันบาท ถึงหนึ่งหมื่นบาท

ใดมีเครื่องกระสุนปืนซึ่งมิใช่สำหรับใช้กับอาวุธปืนที่ตนได้รับอนุญาตให้มี ให้ใช้ หรือนำอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตให้มีไว้เพื่อเก็บ แต่นำไปยิง หรือโอนอาวุธปืนให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาต หรือผู้ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต ไม่นำเอาอาวุธปืนมามอบให้แก่นายทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน สิบปี หรือปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดพกพาอาวุธปืน โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ห้าปี หรือปรับไม่เกิน หนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าพกพาไปโดยเปิดเผยหรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ผู้ที่ได้รับอนุญาต แต่ถ้าพกพาไปโดยเปิดเผย หรือพาไปในชุมนุมชนที่ได้จัดให้มีเพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใด ทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ตั้ง นำเข้า มีหรือจำหน่าย ซึ่งกระสุนปืนหรือกระสุนปืนสำหรับการค้า โดยไม่ได้รับใบอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุก ตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ สี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท

ผู้ใด ตั้ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน โดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

²⁸ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 หมวด 6 บทกำหนดโทษ.

ผู้ใด ค้า หรือจำหน่ายอาวุธปืนนอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ ๒ ปีถึงจำคุกตลอดชีวิต

ผู้ใดใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง กระทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญาให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิต ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิต ถ้าอาวุธปืนหรือกระสุนปืนมีอำนาจไม่ร้ายแรง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงจำคุก ตลอดชีวิต

ถ้าอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตแล้วถูกทำลายหรือสูญหาย ไม่แจ้งเหตุ ไม่ส่งมอบใบอนุญาต ให้แก่นายทะเบียน หรือย้ายถิ่นที่อยู่ไม่แจ้งการย้ายแก่นายทะเบียนภายใน สิบห้าวัน หรือผู้ที่ถูก เพิกถอนใบอนุญาต ไม่มอบอาวุธปืน หรือใบอนุญาตแก่นายทะเบียน ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หนึ่งพันบาท